
ברסלב
דפוס מוהרא"ש
לְמוּד יוֹמִי
משניות
זהר
בעידודו של
מו"ר הרה"צ שליט"א
יוצא לאור ע"י חסידי ברסלב
יבנאל עיר ברסלב,
עיר שומרי הלשון, עיר השמחה
פרשת
האזינו תשפ"ו
ניתן להשיג בתיבה בכניסה ל'היכל מוהרא"ש'
או שלח צרף למייל: breslevsheli1@gmail.com

נדפס לזכות נשמתו הטהורה
של כ"ק אדמו"ר עט"ר
מוהרא"ש
ר' אליעזר שלמה בן
ר' מנחם זאב זי"ע

לזכות מורנו ורבנו הרה"צ
ר' יצחק שמואל אהרן לעזער
שליט"א

יהי רצון שימשיך להנהיג את הקהילה הקדושה מתוך
בריאות איתנה ונחת מכל יצ"ח ותלמידיו

לזכות נשמתם הקדושה והטהורה של
רבי חייא ובניו חזקיה ויהודה
ולזכות
רב המנונא סבא ורב הונא ריש גלותא

טוֹב לוֹמַר לִפְנֵי הַלְמוּד :

הַלְמוּד בַּמִּשְׁנָיוֹת וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ יִהְיֶה לְעִלּוּי הַשְּׁכִינָה הַקְּדוֹשָׁה וּלְהָקֵל צַעֲרָהּ, לְעִלּוּי כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּפְטְרוּ מִן הָעוֹלָם, גְּאֻלָּה, יְשׁוּעָה, רְפוּאָה וְהַצְלָחָה לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּרוּחָנִיוּת וּבְגַשְׁמִיוּת, גִּלּוּי מָשִׁיחַ צִדְקֵנוּ בְּרַחֲמִים וּבִנְיַן בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְתִפְאַרְתֵּנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן.

מַסֶּכֶת מִקְוָאוֹת פֶּרֶק א

א. שֵׁשׁ מַעֲלוֹת בַּמִּקְוָאוֹת, זוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ, וְזוֹ לְמַעְלָה מִזּוֹ. מֵי גְּבָאִים: שְׁתָּה טָמֵא וְשָׁתָה טָהוֹר - טָמֵא. שְׁתָּה טָמֵא וּמִלֵּא בִּכְלֵי טָהוֹר - טָמֵא. שְׁתָּה טָמֵא וְנָפַל כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה: אִם הֵדִיחַ - טָמֵא; וְאִם לֹא הֵדִיחַ - טָהוֹר: ב. מִלֵּא בִּכְלֵי טָמֵא וְשָׁתָה טָהוֹר - טָמֵא. מִלֵּא בִּכְלֵי טָמֵא, וּמִלֵּא בִּכְלֵי טָהוֹר - טָמֵא. מִלֵּא בִּכְלֵי טָמֵא, וְנָפַל כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה: אִם הֵדִיחַ - טָמֵא; וְאִם לֹא הֵדִיחַ - טָהוֹר: ג. נָפְלוּ מַיִם טְמֵאִים וְשָׁתָה טָהוֹר - טָמֵא. נָפְלוּ מַיִם טְמֵאִים, וּמִלֵּא בִּכְלֵי טָהוֹר - טָמֵא. נָפְלוּ מַיִם טְמֵאִים, וְנָפַל כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה: אִם הֵדִיחַ - טָמֵא; וְאִם לֹא הֵדִיחַ - טָהוֹר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: בֵּין שֶׁהֵדִיחַ, בֵּין שֶׁלֹּא הֵדִיחַ - טָמֵא: ד. נָפַל לְתוֹכָן מֵת, אוֹ שֶׁהָלַךְ בָּהֶן הַטָּמֵא, וְשָׁתָה טָהוֹר - טָהוֹר. אֶחָד מֵי גְּבָאִים, מֵי בוֹרוֹת, מֵי שִׁיחִין, מֵי מְעָרוֹת, מֵי תַּמְצִיּוֹת שֶׁפָּסְקוּ, וּמִקְוָאוֹת שֶׁאֵין בָּהֶם אַרְבָּעִים סְאָה, בִּשְׁעַת הַגְּשָׁמִים - הַכֹּל טָהוֹר. פָּסְקוּ הַגְּשָׁמִים, הַקְּרוֹבִים לָעִיר וְלַדֶּרֶךְ - טְמֵאִים. וְהָרְחוֹקִים - טְהוֹרִין, עַד שֶׁיְּהַלְּכוּ רֹב בְּנֵי־אָדָם: ה. מֵאֵימָתַי טְהָרָתָן? בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מִשֶּׁיִּרְבּוּ וְיִשְׁטְפוּ. וּבֵית־הִלֵּל אוֹמְרִים: רַבּוּ אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא שָׁטְפוּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: שָׁטְפוּ, אַף־עַל־פִּי שֶׁלֹּא רַבּוּ. כְּשֵׁרִין לַחַלָּה וְלִטֹּל מֵהֶן לַיָּדַיִם: ו. לְמַעְלָה מֵהֶן, מֵי תַּמְצִיּוֹת שֶׁלֹּא פָסְקוּ. שְׁתָּה טָמֵא וְשָׁתָה טָהוֹר - טָהוֹר. שְׁתָּה טָמֵא, וּמִלֵּא בִּכְלֵי טָהוֹר - טָהוֹר. שְׁתָּה טָמֵא, וְנָפַל כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה, אַף־עַל־פִּי שֶׁהֵדִיחַ - טָהוֹר. מִלֵּא בִּכְלֵי טָמֵא, וּמִלֵּא בִּכְלֵי טָהוֹר - טָהוֹר. מִלֵּא בִּכְלֵי טָמֵא, וְנָפַל כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה, אַף־עַל־פִּי שֶׁהֵדִיחַ - טָהוֹר. נָפְלוּ מַיִם טְמֵאִים וְשָׁתָה טָהוֹר - טָהוֹר. נָפְלוּ מַיִם טְמֵאִים, וּמִלֵּא בִּכְלֵי טָהוֹר - טָהוֹר. נָפְלוּ מַיִם טְמֵאִים, וְנָפַל כְּפָר שֶׁל תְּרוּמָה, אַף־עַל־פִּי שֶׁהֵדִיחַ - טָהוֹר. כְּשֵׁרִים לַתְּרוּמָה וְלִטּוֹל מֵהֶם לַיָּדַיִם: ז. לְמַעְלָה מֵהֶן: מְקֻוֶּה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה, שֶׁבּוֹ טוֹבְלִין וּמַטְבִּילִין. לְמַעְלָה מֵהֶן: מַעְיָן שֶׁמֵּימָיו מָעָטִין, וְרַבּוּ עָלָיו מַיִם שְׁאוּבִין - שָׁוֶה לַמְּקֻוֶּה לְטַהֵר בְּאַשְׁבֹּרֶן, וְלַמַּעְיָן לְהַטְבִּיל בּוֹ בְּכָל שֶׁהוּא: ח. לְמַעְלָה מֵהֶן: מַיִם מְכִין, שֶׁהֵן מְטַהֲרִין בְּזוֹחֲלִין. לְמַעְלָה מֵהֶן: מַיִם חַיִּים, שֶׁבָּהֶן טְבִילָה לַזָּבִים, וְהַזָּיָה לַמְצֹרָעִים, וּכְשֵׁרִים לְקַדֵּשׁ מֵהֶן מֵי חַטָּאת:

מַסֶּכֶת מִקְוָאוֹת פֶּרֶק ב

א. הַטָּמֵא שֶׁיָּרַד לִטְבֹּל: סָפֵק טָבַל סָפֵק לֹא טָבַל; אֲפִלּוּ טָבַל, סָפֵק יֶשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה, סָפֵק אֵין בּוֹ; שְׁנֵי מִקְוָאוֹת, אֶחָד יֶשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה וְאֶחָד שֶׁאֵין בּוֹ, טָבַל בְּאֶחָד מֵהֶם, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאֵיזֶה מֵהֶן טָבַל - סְפֵקוֹ טָמֵא: ב. מְקֻוֶּה שֶׁנִּמְדַּד וְנִמְצָא חָסֵר - כָּל טָהֳרוֹת שֶׁנַּעֲשׂוּ עַל גַּבָּיו לְמַפְרֵעַ, בֵּין בִּרְשׁוּת הַיָּחִיד בֵּין

בִּרְשׁוּת־הָרַבִּים - טְמֵאוֹת. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּטֻמְאָה חֲמוּרָה. אֲבָל בְּטֻמְאָה קַלָּה, כְּגוֹן אָכַל אֳכָלִים טְמֵאִים, וְשָׁתָה מַשְׁקִין טְמֵאִים, בָּא רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ בְּמַיִם שְׁאוּבִים, אוֹ שֶׁנָּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְרֻבּוֹ שְׁלֹשָׁה לֻגִּין מַיִם שְׁאוּבִין, וְיָרַד לִטְבֹּל, סָפֵק טָבַל סָפֵק לֹא טָבַל, אֲפִלּוּ טָבַל, סָפֵק יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה סָפֵק אֵין בּוֹ; שְׁנֵי מִקְוָאוֹת, אֶחָד יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה וְאֶחָד שֶׁאֵין בּוֹ, טָבַל בְּאֶחָד מֵהֶן וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ בְּאֵיזֶה מֵהֶן טָבַל - סְפֵקוֹ טָהוֹר. רַבִּי יוֹסֵי מְטַמֵּא, שֶׁרַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בְּחֶזְקַת טֻמְאָה - לְעוֹלָם הוּא בִּפְסוּלוֹ, עַד שֶׁיִּוָּדַע שֶׁטָּהַר. אֲבָל סְפֵקוֹ לְטַמֵּא וּלְטַמֵּא - טָהוֹר: ג. סְפֵק מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁטָּהֲרוּ חֲכָמִים, סָפֵק נָפְלוּ סָפֵק לֹא נָפְלוּ, אֲפִלּוּ נָפְלוּ, סָפֵק יֵשׁ בָּהֶם אַרְבָּעִים סְאָה סָפֵק אֵין בָּהֶם; שְׁנֵי מִקְוָאוֹת, אֶחָד יֵשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה וְאֶחָד אֵין בּוֹ, נָפַל לְאֶחָד מֵהֶן וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְאֵיזֶה מֵהֶן נָפַל - סְפֵקוֹ טָהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ לוֹ בַּמֶּה יִתְלֶה. הָיוּ שְׁנֵיהֶם פְּחוּתִים מֵאַרְבָּעִים סְאָה, וְנָפַל לְאֶחָד מֵהֶם וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְאֵיזֶה מֵהֶן נָפַל - סְפֵקוֹ טָמֵא, מִפְּנֵי שֶׁאֵין לוֹ בַּמֶּה יִתְלֶה: ד. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: רְבִיעִית מַיִם שְׁאוּבִין בַּתְּחִלָּה - פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה, וּשְׁלֹשָׁה לֻגִּין עַל פְּנֵי הַמַּיִם. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: בֵּין בַּתְּחִלָּה בֵּין בַּסּוֹף - שְׁעוּרוֹ שְׁלֹשָׁה לֻגִּין: ה. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שָׁלֹשׁ גּוּמּוֹת שֶׁל מַיִם שְׁאוּבִין שֶׁל לג לג לג: אִם יָדוּעַ שֶׁנָּפַל לְתוֹכוֹ אַרְבָּעִים סְאִין מַיִם כְּשֵׁרִים, עַד שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לַגּוּמָא הַשְּׁלִישִׁית - כָּשֵׁר; וְאִם לָאו - פָּסוּל. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמִקְוֶה סָמוּךְ לְמִקְוֶה: ו. הַמְסַנֵּק אֶת הַטִּיט לַצְּדָדִין, וּמָשְׁכוּ מִמֶּנּוּ שְׁלֹשָׁה לֻגִּין - כָּשֵׁר. הָיָה תּוֹלֵשׁ וּמָשְׁכוּ מִמֶּנּוּ שְׁלֹשָׁה לֻגִּין - פָּסוּל. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן מַכְשִׁיר, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּן לִשְׁאוֹב: ז. הַמַּנִּיחַ קַנְקַנִּים בְּרֹאשׁ הַגַּג לְנַגְּבָן וְנִתְמַלְּאוּ מַיִם, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: אִם עוֹנַת גְּשָׁמִים הוּא, אִם יֵשׁ בּוֹ כְּמַעַט מַיִם בַּבּוֹר - יִשַּׁבֵּר. וְאִם לָאו - לֹא יִשַּׁבֵּר. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ יִשַּׁבֵּר, אוֹ יִכָּפֶה, אֲבָל לֹא יִעָרֶה: ח. הַסַּיָּד שֶׁשָּׁכַח עָצִיץ בַּבּוֹר, וְנִתְמַלֵּא מַיִם: אִם הָיוּ הַמַּיִם צָפִים עַל גַּבָּיו כָּל שֶׁהוּא - יִשַּׁבֵּר. וְאִם לָאו - לֹא יִשַּׁבֵּר, דִּבְרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ יִשַּׁבֵּר: ט. הַמְסַדֵּר קַנְקַנִּים בְּתוֹךְ הַבּוֹר וְנִתְמַלְּאוּ מַיִם, אַף־עַל־פִּי שֶׁבָּלַע הַבּוֹר אֶת מֵימָיו - הֲרֵי זֶה יִשַּׁבֵּר: י. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם וְטִיט - רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: מַטְבִּילִין בַּמַּיִם וְאֵין מַטְבִּילִין בַּטִּיט. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: בַּמַּיִם וּבַטִּיט. בְּאֵיזֶה טִיט מַטְבִּילִין? בְּטִיט שֶׁהַמַּיִם צָפִים עַל גַּבָּיו. הָיוּ הַמַּיִם מִצַּד אֶחָד - מוֹדֶה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ שֶׁמַּטְבִּילִין בַּמַּיִם וְאֵין מַטְבִּילִין בַּטִּיט. בְּאֵיזֶה טִיט אָמְרוּ? בְּטִיט שֶׁהַקָּנֶה יוֹרֵד מֵאֵלָיו; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מָקוֹם שֶׁאֵין קָנֶה הַמִּדָּה עוֹמֵד. אַבָּא אֶלְעָזָר בֶּן דּוֹלְעַאי אוֹמֵר: מָקוֹם

שֶׁהַמִּשְׁקֶלֶת יוֹרֶדֶת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: הַיּוֹרֵד בְּפִי חֲבִית. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר: הַנִּכְנָס בִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. רַבִּי אֶלְעָזָר בַּר צָדוֹק אוֹמֵר: הַנִּמְדָּד בַּלֹּג:

מַסֶּכֶת מִקְוָאוֹת פֶּרֶק ג

א. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: שְׁנֵי מִקְוָאוֹת שֶׁאֵין בָּהֶם אַרְבָּעִים סְאָה, וְנָפְלוּ לָזֶה לֹג וּמֶחֱצָה, וְלָזֶה לֹג וּמֶחֱצָה וְנִתְעָרְבוּ - כְּשֵׁרִים, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נִקְרָא עֲלֵיהֶן שֵׁם פְּסוּל. אֲבָל מִקְוֶה שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה, וְנָפְלוּ בּוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין וְנֶחֱלַק לִשְׁנַיִם - פָּסוּל, מִפְּנֵי שֶׁנִּקְרָא עָלָיו שֵׁם פְּסוּל. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מַכְשִׁיר, שֶׁהָיָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: כָּל מִקְוֶה שֶׁאֵין בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה, וְנָפְלוּ לוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין, וְחָסַר אֲפִלּוּ קֹרְטוֹב - כָּשֵׁר, מִפְּנֵי שֶׁחָסְרוּ לוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: לְעוֹלָם הוּא בִּפְסוּלוֹ, עַד שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ מְלוֹאוֹ וְעוֹד: ב. כֵּיצַד? הַבּוֹר שֶׁבָּחָצֵר וְנָפְלוּ לוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין - לְעוֹלָם הוּא בִּפְסוּלוֹ, עַד שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ מְלוֹאוֹ וְעוֹד, אוֹ עַד שֶׁיַּעֲמִיד בֶּחָצֵר אַרְבָּעִים סְאָה וְיִטָּהֲרוּ הָעֶלְיוֹנִים מִן הַתַּחְתּוֹנִים. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה פּוֹסֵל, אֶלָּא אִם־כֵּן פָּקַק: ג. בּוֹר שֶׁהוּא מָלֵא מַיִם שְׁאוּבִין, וְהָאַמָּה נִכְנֶסֶת לוֹ וְיוֹצְאָה מִמֶּנּוּ - לְעוֹלָם הוּא בִּפְסוּלוֹ, עַד שֶׁיִּתְחַשֵּׁב שֶׁלֹּא נִשְׁתַּיֵּר מִן הָרִאשׁוֹנִים שְׁלֹשָׁה לֹגִין. שְׁנַיִם שֶׁהָיוּ מַטִּילִין לַמִּקְוֶה, זֶה לֹג וּמֶחֱצָה וְזֶה לֹג וּמֶחֱצָה; הַסּוֹחֵט אֶת כְּסוּתּוֹ וּמַטִּיל מִמְּקוֹמוֹת הָרְבֵּה, וְהַמְּעָרֶה מִן הַצְּרִצוּר וּמַטִּיל מִמְּקוֹמוֹת הָרְבֵּה - רַבִּי עֲקִיבָא מַכְשִׁיר, וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: לֹא אָמְרוּ: 'מַטִּילִין', אֶלָּא: 'מַטִּיל'. אָמְרוּ לוֹ: לֹא כָךְ וְלֹא כָךְ אָמְרוּ, אֶלָּא שֶׁנָּפְלוּ לוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין: ד. מִכְּלִי אֶחָד מִשְּׁנַיִם וּמִשְּׁלֹשָׁה - מִצְטָרְפִין. וּמֵאַרְבָּעָה - אֵין מִצְטָרְפִין. בַּעַל קֶרִי הַחוֹלֶה, שֶׁנָּפְלוּ עָלָיו תִּשְׁעָה קַבִּין מַיִם, וְטָהוֹר שֶׁנָּפְלוּ עַל רֹאשׁוֹ וְעַל רֻבּוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין מַיִם שְׁאוּבִין, מִכְּלִי אֶחָד מִשְּׁנַיִם וּמִשְּׁלֹשָׁה - מִצְטָרְפִין. מֵאַרְבָּעָה - אֵין מִצְטָרְפִין. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בִּזְמַן שֶׁהִתְחִיל הַשֵּׁנִי עַד שֶׁלֹּא פָּסַק הָרִאשׁוֹן. וּבַמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בִּזְמַן שֶׁלֹּא נִתְכַּוֵּן לְרַבּוֹת. אֲבָל נִתְכַּוֵּן לְרַבּוֹת - אֲפִלּוּ קֹרְטוֹב בְּכָל הַשָּׁנָה, מִצְטָרְפִין לִשְׁלֹשָׁה לֹגִין:

מַסֶּכֶת מִקְוָאוֹת פֶּרֶק ד

א. הַמַּנִּיחַ כֵּלִים תַּחַת הַצִּנּוֹר, אֶחָד כֵּלִים גְּדוֹלִים וְאֶחָד כֵּלִים קְטַנִּים, אֲפִלּוּ כְּלֵי גְלָלִים, כְּלֵי אֲבָנִים, כְּלֵי אֲדָמָה - פּוֹסְלִין אֶת הַמִּקְוֶה. אֶחָד הַמַּנִּיחַ וְאֶחָד הַשּׁוֹכֵחַ; כְּדִבְרֵי בֵּית־שַׁמַּאי. וּבֵית־הִלֵּל מְטַהֲרִין בְּשׁוֹכֵחַ. אָמַר רַבִּי מֵאִיר: נִמְנוּ וְרַבּוּ בֵּית־שַׁמַּאי עַל בֵּית־הִלֵּל. וּמוֹדִים בְּשׁוֹכֵחַ בֶּחָצֵר שֶׁהוּא טָהוֹר. אָמַר רַבִּי יוֹסֵי: עֲדַיִן מַחֲלֹקֶת בְּמִקְוֶה עוֹמֶדֶת: ב. הַמַּנִּיחַ טַבְלָא תַּחַת הַצִּנּוֹר: אִם יֵשׁ לָהּ לִבְזְבֵּז - פּוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה; וְאִם לָאו - אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה. זְקָפָהּ לִדְוֹחַ - בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ אֵינָהּ פּוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה: ג. הַחוֹטֵט בַּצִּנּוֹר לְקַבֵּל צְרוֹרוֹת: בְּשֶׁל עֵץ -

כָּל שֶׁהוּא. וּבְשֶׁל חֶרֶס - רְבִיעִית. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: אַף בְּשֶׁל חֶרֶס - כָּל שֶׁהוּא. לֹא אָמְרוּ רְבִיעִית, אֶלָּא בְּשִׁבְרֵי כְּלֵי חֶרֶס. הָיוּ צְרוּרוֹת מִתְחַלְחֲלִים בְּתוֹכוֹ - פּוֹסְלִים אֶת הַמִּקְוֶה. יָרַד לְתוֹכוֹ עָפָר וְנִכְבַּשׁ - כָּשֵׁר. סִילּוֹן שֶׁהוּא צַר מִכָּאן וּמִכָּאן וְרָחָב מִן הָאֶמְצַע - אֵינוֹ פּוֹסֵל, מִפְּנֵי שֶׁלֹּא נַעֲשָׂה לְקַבָּלָה: ד. מַיִם שְׁאוּבִין וּמֵי גְּשָׁמִים שֶׁנִּתְעָרְבוּ בֶּחָצֵר, וּבָעוּקָה, וְעַל מַעֲלוֹת הַמְּעָרָה: אִם רֹב מִן הַכָּשֵׁר - כָּשֵׁר; וְאִם רֹב מִן הַפָּסוּל - פָּסוּל. מֻחֱצָה לְמֻחֱצָה - פָּסוּל. אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁמִּתְעָרְבִים, עַד שֶׁלֹּא יַגִּיעוּ לַמִּקְוֶה. הָיוּ מְקַלְּחִין בְּתוֹךְ הַמַּיִם: אִם יָדוּעַ שֶׁנָּפַל לְתוֹכוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מַיִם כְּשֵׁרִים, עַד שֶׁלֹּא יָרַד לְתוֹכוֹ שְׁלִשָּׁה לֻגִּין מַיִם שְׁאוּבִין - כָּשֵׁר; וְאִם לָאו - פָּסוּל: ה. הַשֶּׁקֶת שֶׁבַּסֶּלַע - אֵין מְמַלְּאִין מִמֶּנָּה, וְאֵין מְקַדְּשִׁין בָּהּ, וְאֵין מַזִּין מִמֶּנָּה, וְאֵינָהּ צְרִיכָה צָמִיד פָּתִיל, וְאֵינָהּ פּוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה. הָיְתָה כְּלִי וְחִבְּרָהּ בְּסִיד - מְמַלְּאִין בָּהּ, וּמְקַדְּשִׁין בָּהּ, וּמַזִּין מִמֶּנָּה, וּצְרִיכָה צָמִיד פָּתִיל, וּפוֹסֶלֶת אֶת הַמִּקְוֶה. נִקְּבָה מִלְּמַטָּה אוֹ מִן הַצַּד, וְאֵינָהּ יְכוֹלָה לְקַבֵּל מַיִם כָּל שֶׁהֵם - כְּשֵׁרָה. וְכַמָּה יִהְיֶה בְּנֶקֶב? כְּשִׁפּוֹפֶרֶת הַנּוֹד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתֵירָא: מַעֲשֶׂה בְּשֶׁקֶת יְהוֹא שֶׁהָיְתָה בִּירוּשָׁלַיִם, וְהָיְתָה נְקוּבָה כְּשִׁפּוֹפֶרֶת הַנּוֹד, וְהָיוּ כָּל הַטְּהָרוֹת שֶׁבִּירוּשָׁלַיִם נַעֲשׂוֹת עַל גַּבָּהּ, וְשָׁלְחוּ בֵּית־שַׁמַּאי וּפְחָתוֹהָ, שֶׁבֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: עַד שֶׁיִּפָּחֵת רֻבָּהּ:

מַסֶּכֶת מִקְוָאוֹת פֶּרֶק ה

א. מַעְיָן שֶׁהֶעֱבִירוּ עַל־גַּבֵּי הַשֶּׂקֶת - פָּסוּל. הֶעֱבִירוּ עַל־גַּבֵּי שָׂפָה כָּל שֶׁהוּא - כָּשֵׁר חוּצָה לָהּ, שֶׁהַמַּעְיָן מְטַהֵר בְּכָל שֶׁהוּא. הֶעֱבִירוּ עַל־גַּבֵּי בְּרֵכָה וְהִפְסִיקוּ - הֲרֵי הוּא כַּמִּקְוֶה. חָזַר וְהִמְשִׁיכוֹ - פָּסוּל לַזָּבִים וְלַמְצֹרָעִים, וּלְקַדֵּשׁ מֵהֶן מֵי חַטָּאת, עַד שֶׁיֵּדַע שֶׁיָּצְאוּ הָרִאשׁוֹנִים: ב. הֶעֱבִירוּ עַל־גַּבֵּי כֵלִים אוֹ עַל־גַּבֵּי סַפְסָל - רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הֲרֵי הוּא כְּמוֹ שֶׁהָיָה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: הֲרֵי הוּא כַּמִּקְוֶה, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַטְבִּיל עַל־גַּבֵּי הַסַּפְסָל: ג. מַעְיָן שֶׁהוּא מָשׁוּךְ כַּנָּדֶל, רֻבָּהּ עָלָיו וְהִמְשִׁיכוֹ - הֲרֵי הוּא כְּמוֹ שֶׁהָיָה. הָיָה עוֹמֵד וְרֻבָּהּ עָלָיו וְהִמְשִׁיכוֹ - שָׁוֶה לַמִּקְוֶה לְטַהֵר בְּאַשְׁבָּרָן, וְלַמַּעְיָן לְהַטְבִּיל בּוֹ בְּכָל שֶׁהוּא: ד. כָּל הַיַּמִּים כַּמִּקְוֶה, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית א, י): "וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים"; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: הַיָּם הַגָּדוֹל כַּמִּקְוֶה. לֹא נֶאֱמַר: "יַמִּים", אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִינֵי יַמִּים הַרְבֵּה. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל הַיַּמִּים מְטַהֲרִים בְּזוֹחֲלִין, וּפְסוּלִין לַזָּבִים וְלַמְצֹרָעִים, וּלְקַדֵּשׁ מֵהֶם מֵי חַטָּאת: ה. הַזּוֹחֲלִין - כַּמַּעְיָן. וְהַנּוֹטְפִים - כַּמִּקְוֶה. הֵעִיד רַבִּי צָדוֹק עַל הַזּוֹחֲלִין שֶׁרַבּוּ עַל הַנּוֹטְפִים - שֶׁהֵם כְּשֵׁרִים. וְנוֹטְפִים שֶׁעָשָׂן זוֹחֲלִין - סוֹמֵךְ אֲפִלּוּ מַקֵּל, אֲפִלּוּ קָנֶה, אֲפִלּוּ זָב וְזָבָה, יוֹרֵד וְטוֹבֵל; דִּבְרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי

יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל דָּבָר שֶׁהוּא מְקַבֵּל טֻמְאָה - אֵין מַזְחִילִין בּוֹ: ו. גַּל שֶׁנִּתְלַשׁ וּבוֹ אַרְבָּעִים סְאָה, וְנָפַל עַל הָאָדָם וְעַל הַכֵּלִים - טְהוֹרִים. כָּל מָקוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה - טוֹבְלִין וּמַטְבִּילִין. מַטְבִּילִין בַּחֲרִיצִין וּבַנְּעִיצִים וּבְפַרְסַת הַחֲמוֹר הַמְעֹרֶבֶת בַּבִּקְעָה. בֵּית־שַׁמַּאי אוֹמְרִים: מַטְבִּילִין בַּחַרְדְּלִית. בֵּית־הִלֵּל אוֹמְרִים: אֵין מַטְבִּילִין. וּמוֹדִים שֶׁהוּא גּוֹדֵר כֵּלִים וְטוֹבֵל בָּהֶם. וְכֵלִים שֶׁגָּדַר בָּהֶם - לֹא הֻטְבְּלוּ:

מַסֶּכֶת מִקְוָאוֹת פֶּרֶק ו

א. כָּל הַמְעָרֵב לַמִּקְוֶה - כַּמִּקְוֶה. חוֹרֵי הַמְּעָרָה וְסִדְקֵי הַמְּעָרָה - מַטְבִּיל בָּהֶם כְּמָה שֶׁהֵם. עוּקַת הַמְּעָרָה - אֵין מַטְבִּילִין בָּהּ, אֶלָּא אִם־כֵּן הָיְתָה נְקוּבָה כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: אֵימָתַי? בִּזְמַן שֶׁהִיא מַעֲמֶדֶת עַצְמָהּ. אֲבָל אִם אֵינָהּ מַעֲמֶדֶת עַצְמָהּ - מַטְבִּילִין בָּהּ כְּמָה שֶׁהִיא: ב. דְּלִי שֶׁהוּא מָלֵא כֵּלִים וְהִטְבִּילָן - הֲרֵי אֵלּוּ טְהוֹרִים. וְאִם לֹא טָבַל - אֵין הַמַּיִם מְעָרְבִין, עַד שֶׁיִּהְיוּ מְעָרְבִין כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד: ג. שְׁלֹשָׁה מִקְוָאוֹת, בָּזֶה עֶשְׂרִים סְאָה, וּבָזֶה עֶשְׂרִים סְאָה, וּבָזֶה עֶשְׂרִים סְאָה מַיִם שְׁאוּבִין, וְהַשָּׁאוּב מִן הַצַּד, וְיָרְדוּ שְׁלֹשָׁה וְטָבְלוּ בָּהֶן וְנִתְעָרְבוּ - הַמִּקְוָאוֹת טְהוֹרִין, וְהַטּוֹבְלִים טְהוֹרִים. הָיָה הַשָּׁאוּב בָּאֶמְצַע, וְיָרְדוּ שְׁלֹשָׁה וְטָבְלוּ בָּהֶם וְנִתְעָרְבוּ - הַמִּקְוָאוֹת כְּמוֹת שֶׁהָיוּ, וְהַטּוֹבְלִים כְּמוֹת שֶׁהָיוּ: ד. הַסְּפוֹג וְהַדְּלִי, שֶׁהָיוּ בָהֶן שְׁלֹשָׁה לֻגִּין מַיִם וְנָפְלוּ לַמִּקְוֶה - לֹא פְסָלוּהוּ, שֶׁלֹּא אָמְרוּ אֶלָּא: 'שְׁלֹשָׁה לֻגִּין שֶׁנָּפְלוּ': ה. הַשִּׁדָּה וְהַתֵּבָה שֶׁבַּיָּם - אֵין מַטְבִּילִין בָּהֶם, אֶלָּא אִם־כֵּן הָיוּ נְקוּבִין כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: בִּכְלִי גָּדוֹל - אַרְבָּעָה טְפָחִים. וּבְקָטָן - רֻבּוֹ. אִם הָיָה שַׁק אוֹ קֻפָּה - מַטְבִּילִין בָּהֶם כְּמָה שֶׁהֵם, מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם מְעָרְבִין. הָיוּ נְתוּנִים תַּחַת הַצִּנּוֹר - אֵינָם פּוֹסְלִים אֶת הַמִּקְוֶה, אֶלָּא מַטְבִּילִין אוֹתָן וּמַעֲלִין אוֹתָן כְּדַרְכָּן: ו. גִּסְטְרָא שֶׁבַּמִּקְוֶה וְהִטְבִּיל בָּהּ אֶת הַכֵּלִים - טָהֲרוּ מִטֻּמְאָתָן, אֲבָל טְמֵאִים עַל גַּב כְּלִי חֶרֶס. אִם הָיוּ הַמַּיִם צָפִים עַל גַּבָּיו כָּל שֶׁהֵן - טְהוֹרִין. מַעְיַן הַיּוֹצֵא מִן הַתַּנּוּר, וְיָרַד וְטָבַל בְּתוֹכוֹ - הוּא טָהוֹר וְיָדָיו טְמֵאוֹת. וְאִם הָיוּ עַל גַּבָּיו רוֹם יָדָיו - אַף יָדָיו טְהוֹרוֹת: ז. עֵרוּב מִקְוָאוֹת - כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד, כְּעָבְיָהּ וְכַחֲלָלָהּ, כִּשְׁתֵּי אֶצְבָּעוֹת חוֹזְרוֹת לְמִקּוֹמָן. סָפֵק כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד, סָפֵק שֶׁאֵינָהּ כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד - פְּסוּלָה, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מִן הַתּוֹרָה. וְכֵן כַּזַּיִת מִן הַמֵּת, וְכַזַּיִת מִן הַנְּבֵלָה, וְכָעֲדָשָׁה מִן הַשֶּׁרֶץ. כֹּל שֶׁיַּעֲמֹד כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד - מִמַּעֲטָהּ. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כֹּל שֶׁהוּא מִבְּרִית הַמַּיִם - טָהוֹר: ח. מְטַהֲרִים אֶת הַמִּקְוָאוֹת, הָעֶלְיוֹן מִן הַתַּחְתּוֹן, וְהָרָחוֹק מִן הַקָּרוֹב. כֵּיצַד? מֵבִיא סִילוֹן שֶׁל חֶרֶס אוֹ שֶׁל אֲבָר, וּמַנִּיחַ יָדוֹ תַּחְתָּיו, עַד שֶׁהוּא מִתְמַלֵּא מַיִם, וּמוֹשְׁכוֹ וּמַשִּׁיקוֹ, אֲפִלּוּ כַּשַּׁעֲרָה - דַּיּוֹ.

הָיָה בָּעֶלְיוֹן אַרְבָּעִים סְאָה וּבַתַּחְתּוֹן אֵין כְּלוּם - מְמַלֵּא בַּכְּתֵף וְנוֹתֵן לָעֶלְיוֹן, עַד שֶׁיֵּרְדוּ לַתַּחְתּוֹן אַרְבָּעִים סְאָה: ט. כֹּתֶל שֶׁבֵּין שְׁתֵּי מִקְוָאוֹת שֶׁנִּסְדַּק לַשְּׁתֵי - מִצְטָרֵף. וְלָעֵרֶב - אֵין מִצְטָרֵף, עַד שֶׁיְּהֵא בְּמָקוֹם אֶחָד כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: חִלּוּף הַדְּבָרִים. נִפְרְצוּ זֶה בְּתוֹךְ זֶה - עַל רוֹם, כִּקְלִפַּת הַשּׁוּם. וְעַל רֹחַב, כִּשְׁפוֹפֶרֶת הַנּוֹד: י. הָאָבִיק שֶׁבַּמֶּרְחָץ, בִּזְמַן שֶׁהוּא בָּאֶמְצַע - פּוֹסֵל. מִן הַצַּד - אֵינוֹ פּוֹסֵל, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמִקְוֶה סָמוּךְ לְמִקְוֶה; דִּבְרֵי רַבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים: אִם מְקַבֶּלֶת הָאַמְבָּטִי רְבִיעִית, עַד שֶׁלֹּא יַגִּיעוּ לָאָבִיק - כָּשֵׁר. וְאִם לָאו - פָּסוּל. רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר: אִם מְקַבֵּל הָאָבִיק כָּל שֶׁהוּא - פָּסוּל: יא. הַמְטַהֶרֶת שֶׁבַּמֶּרְחָץ, הַתַּחְתּוֹנָה מְלֵאָה שְׁאוּבִין, וְהָעֶלְיוֹנָה מְלֵאָה כְּשֵׁרִין: אִם יֵשׁ כְּנֶגֶד הַנֶּקֶב שְׁלֹשָׁה לֹגִין - פְּסוּל. כַּמָּה יְהֵא בַּנֶּקֶב וְיִהְיֶה בּוֹ שְׁלֹשָׁה לֹגִין? אֶחָד מִשְּׁלֹשׁ מֵאוֹת וְעֶשְׂרִים לַבְּרֵכָה; דִּבְרֵי רַבִּי יוֹסֵי. וְרַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר: אֲפִלּוּ הַתַּחְתּוֹנָה מְלֵאָה כְּשֵׁרִים, וְהָעֶלְיוֹנָה מְלֵאָה שְׁאוּבִין, וְיֵשׁ בְּצַד הַנֶּקֶב שְׁלֹשָׁה לֹגִין - כָּשֵׁר, שֶׁלֹּא אָמְרוּ אֶלָּא: 'שְׁלֹשָׁה לֹגִין שֶׁנָּפְלוּ':

מַסֶּכֶת מִקְוָאוֹת פֶּרֶק ז

א. יֵשׁ מַעֲלִין אֶת הַמִּקְוֶה וְלֹא פּוֹסְלִין, פּוֹסְלִין וְלֹא מַעֲלִין, לֹא מַעֲלִין וְלֹא פּוֹסְלִין. אֵלּוּ מַעֲלִין וְלֹא פּוֹסְלִין: הַשֶּׁלֶג, וְהַבָּרָד, וְהַכְּפוֹר, וְהַגְּלִיד, וְהַמֶּלַח, וְהַטִּיט הַנָּרוֹק. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: הָיָה רַבִּי יִשְׁמָעֵאל דָּן כְּנִגְדִּי לוֹמַר: הַשֶּׁלֶג אֵינוֹ מַעֲלֶה אֶת הַמִּקְוֶה. וְהֵעִידוּ אֲנָשִׁי מֵידְבָּא מִשְּׁמוֹ, שֶׁאָמַר לָהֶם: 'צְאוּ וְהָבִיאוּ שֶׁלֶג, וַעֲשׂוּ מִקְוֶה בַּתְּחִלָּה'. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר: אֶבֶן הַבָּרָד - כַּמַּיִם. כֵּיצַד מַעֲלִין וְלֹא פּוֹסְלִין? מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה חָסֵר אַחַת, נָפַל מֵהֶם סְאָה לְתוֹכוֹ וְהֶעֱלָתוּ - נִמְצְאוּ מַעֲלִין וְלֹא פּוֹסְלִין: ב. אֵלּוּ פּוֹסְלִין וְלֹא מַעֲלִין: הַמַּיִם בֵּין טְמֵאִים בֵּין טְהוֹרִים, וּמֵי כְבָשִׁים וּמֵי שְׁלָקוֹת, וְהַתָּמֵד עַד שֶׁלֹּא הֶחְמִיץ. כֵּיצַד פּוֹסְלִין וְלֹא מַעֲלִין? מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה חָסֵר קְרֻטּוֹב לְתוֹכוֹ - לֹא הֶעֱלָהוּ, פּוֹסְלוֹ בִּשְׁלֹשָׁה לֹגִין. אֲבָל שְׁאָר הַמַּשְׁקִין, וּמֵי־פֵרוֹת, וְהַצִּיר, וְהַמּוֹרְיָס, וְהַתָּמֵד מִשֶּׁהֶחְמִיץ - פְּעָמִים מַעֲלִין וּפְעָמִים שֶׁאֵינָן מַעֲלִין. כֵּיצַד? מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה חָסֵר אַחַת, נָפַל לְתוֹכוֹ סְאָה מֵהֶם - לֹא הֶעֱלָתוּ. הָיוּ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה, נָתַן סְאָה וְנָטַל סְאָה - הֲרֵי זֶה כָּשֵׁר: ג. הֵדִיחַ בּוֹ סַלֵּי זֵיתִים וְסַלֵּי עֲנָבִים, וְשִׁנּוּ אֶת מַרְאָיו - כָּשֵׁר. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: מֵי הַצֶּבַע פּוֹסְלִין אוֹתוֹ בִּשְׁלֹשָׁה לֹגִין, וְאֵינָן פּוֹסְלִין אוֹתוֹ בְּשִׁנּוּי מַרְאֶה. נָפַל לְתוֹכוֹ יַיִן וּמֻחַל, וְשִׁנּוּ אֶת מַרְאָיו - פָּסוּל. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה? יַמְתִּין לוֹ עַד שֶׁיֵּרְדוּ גְּשָׁמִים, וְיַחְזְרוּ מַרְאֵיהֶן לְמַרְאֵה הַמַּיִם. הָיוּ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה - מְמַלֵּא בַּכְּתֵף, וְנוֹתֵן לְתוֹכוֹ עַד שֶׁיַּחְזְרוּ מַרְאֵיהֶן לְמַרְאֵה

הַמַּיִם: ד. נָפַל לְתוֹכוֹ יַיִן אוֹ מֹחַל, וְשִׁנּוּ מִקְצָת מַרְאָיו, אִם אֵין בּוֹ מַרְאֵה מַיִם אַרְבָּעִים סְאָה - הֲרֵי זֶה לֹא יִטְבֹּל בּוֹ: ה. שְׁלֹשָׁה לֻגִּין מַיִם, וְנָפַל לְתוֹכָן קִרְטוֹב יַיִן, וַהֲרֵי מַרְאֵיהֶן כְּמַרְאֵה הַיַּיִן, וְנָפְלוּ לַמִּקְוֶה - לֹא פְּסָלוּהוּ. שְׁלֹשָׁה לֻגִּין מַיִם חָסֵר קִרְטוֹב, וְנָפַל לְתוֹכָן קִרְטוֹב חָלָב, וַהֲרֵי מַרְאֵיהֶן כְּמַרְאֵה הַמַּיִם, וְנָפְלוּ לַמִּקְוֶה - לֹא פְּסָלוּהוּ. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי אוֹמֵר: הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחַר הַמַּרְאֶה: ו. מִקְוֶה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אַרְבָּעִים סְאָה מְכֻוָּנוֹת, יָרְדוּ שְׁנַיִם וְטָבְלוּ זֶה אַחַר זֶה - הָרִאשׁוֹן טָהוֹר וְהַשֵּׁנִי טָמֵא. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אִם הָיוּ רַגְלָיו שֶׁל רִאשׁוֹן נוֹגְעוֹת בַּמַּיִם - אַף הַשֵּׁנִי טָהוֹר. הִטְבִּיל בּוֹ אֶת הַסָּגוֹס וְהֶעֱלָהוּ, מִקְצָתוֹ נוֹגֵעַ בַּמַּיִם - טָהוֹר. הַכַּר וְהַכֶּסֶת שֶׁל עוֹר, כֵּיוָן שֶׁהִגְבִּיהַּ שְׁפּוֹתֵיהֶם מִן הַמַּיִם - הַמַּיִם שֶׁבְּתוֹכָן שְׁאוּבִין. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה? מַטְבִּילָן וּמַעֲלֶה אוֹתָם דֶּרֶךְ שׁוּלֵיהֶם: ז. הִטְבִּיל בּוֹ אֶת הַמִּטָּה, אַף־עַל־פִּי שֶׁרַגְלֶיהָ שׁוֹקְעוֹת בַּטִּיט הֶעָבֶה - טְהוֹרָה, מִפְּנֵי שֶׁהַמַּיִם מְקַדְּמִין. מִקְוֶה שֶׁמֵּימָיו מְרֻדָּדִין - כּוֹבֵשׁ אֲפִלּוּ חֲבָלֵי עֵצִים, אֲפִלּוּ חֲבִילֵי קָנִים, כְּדֵי שֶׁיִּתְפַּחוּ הַמַּיִם, וְיוֹרֵד וְטוֹבֵל. מַחַט שֶׁהִיא נְתוּנָה עַל מַעֲלוֹת הַמְּעָרָה, הָיָה מוֹלִיךְ וּמֵבִיא בַּמַּיִם, כֵּיוָן שֶׁעָבַר עָלֶיהָ הַגַּל - טְהוֹרָה:

מִלִּין לְקַבֵּיל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מֹשֶׁה וְאֵלִיָּהוּ, מֹשֶׁה אָמַר,
(שמות ה') לָמָּה הֲרֵעוֹתָ לָעָם הַזֶּה. וְאֵלִיָּהוּ אָמַר, הֲרֵעוֹתָ לְהָמִית
אֶת בְּנָהּ, וְתַרְוַיְיהוּ מִלָּה חָדָא קָאָמְרוּ. מ"ט. אֶלָּא רָזָא
אִיהוּ, מֹשֶׁה אָמַר, לָמָּה הֲרֵעוֹתָ, מַאי טַעְמָא. אֶלָּא, בְּגִין
דְּאִתְיְהִיב רְשׁוּ לְסִטְרָא אָחֳרָא לְשַׁלְטָאָה עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל,
הֲרֵעוֹתָ: יְהַבְתְּ רְשׁוּ לְסִטְרָא אָחֳרָא דְּרַע, לְמִשְׁלַט עֲלַיְיהוּ.
אֵלִיָּהוּ אָמַר הֲרֵעוֹתָ יְהַבְתְּ רְשׁוּ לְסִטְרָא דְּרַע, לְיטוֹל נִשְׁמָתָא
דְּדָא, וְדָא הוּא הֲרֵעוֹתָ, וְכוּלָּא רָזָא חָדָא. תָּא חֲזֵי, אֵלִיָּהוּ
אָמַר, הַגַּם עַל הָאַלְמָנָה אֲשֶׁר אֲנִי מִתְגּוֹרֵר עִמָּהּ, בְּגִין
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אָמַר לֵיהּ לְאֵלִיָּהוּ, הִנֵּה צִוִּיתִי שָׁם
אִשָּׁה אַלְמָנָה לְכַלְכְּלֶךָּ, וְכָל מַאן דְּזָן וּמְפַרְנֵס לְמַאן דְּאִצְטְרִיךְ
לֵיהּ, וְכ"ש בְּיוֹמָא דְכַפְנָא, הָא אִתְאַחֵיד בְּאִילָנָא דְּחַיֵּי,
וְגָרִים לֵיהּ חַיִּים וְלִבְנוֹי, וְהָא אוֹקִימְנָא. וְהַשְׁתָּא אֵלִיָּהוּ
אָמַר, כָּל מַאן דְּקַיֵּים נַפְשָׁא בְּעַלְמָא, זָכֵי לֵיהּ חַיִּים, וְזָכֵי
לְאִתְאַחָדָא בְּאִילָנָא דְּחַיֵּי, וְהַשְׁתָּא שַׁלְטָא אִילָנָא דְּמוֹתָא
סִטְרָא דְּרַע, עַל הָאַלְמָנָה דְּאִנְתְּ פְּקִדְתְּ לְמֵיזַן לִי, בְּגִין כָּךְ
הֲרֵעוֹתָ. וְאִי תֵּימָא דְּרַע לָא אִתְעֲבִיד לְבַר נָשׁ מֵעִם קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. תָּא חֲזֵי, בְּזִמְנָא דְּבַר נָשׁ אָזֵיל לִימִינָא, נְטִירוּ
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא תָּדִיר לְגַבֵּיהּ, וְלָא יָכֵיל סִטְרָא אָחֳרָא
לְשַׁלְטָאָה עֲלֵיהּ, וְהַאי רָע אִתְכַּפְיָא קַמֵּיהּ, וְלָא יָכֵיל
לְשַׁלְטָאָה. וְכֵיוָן דִּנְטִירָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אִתְעַבְרָא
מִנֵּיהּ, בְּגִין [דף רט ע"א] דְּאִיהוּ אִתְדַּבַּק בְּרָע, כְּדֵין הַהוּא רָע,
כֵּיוָן דְּחָמֵי דְּלָאו עִמֵּיהּ נְטִירוּ, כְּדֵין שַׁלִּיט עֲלֵיהּ, וְאָתֵי
לְשֵׁיצָאָה לֵיהּ, וּכְדֵין אִתְיְהִיב לֵיהּ רְשׁוּ, וְנָטֵיל נִשְׁמָתֵיהּ.
מֹשֶׁה אָמַר לָמָּה הֲרֵעוֹתָ, דְּאִתְיְהִיב לֵיהּ רְשׁוּ לְסִטְרָא דְּרַע,
לְמִשְׁלַט עֲלַיְיהוּ דְּיִשְׂרָאֵל, לְמֶהֱוֵי בִּשְׁעִבּוּדָא דִּילֵיהּ. דְּבַר

אַחֵר לָמָּה הַרְעוֹתָ, דְּחָמָא כַּמָּה מִנְהוֹן דַּהֲווֹ מִתִּין, וְאִתְמְסָרוּ
בְּסִטְרָא דְרָע. תָּא חֲזֵי, בְּשַׁעְתָּא דְּטוֹב אִתְעַר, דְּאִיהוּ יְמִינָא,
כָּל חֵידוּ, וְכָל טִיבוּ, וְכָל בִּרְכָאן מִשְׁתַּכְחָן, וְכֹלָּא בַּחֲשַׁאי
אִיהוּ, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, דְּאָמְרִי בשכמל"ו בַּחֲשַׁאי, וְרָזָא דָּא
בְּגִין דְּאִיהוּ כְּדֵין יְחוּדָא כְּדְקָא חָזֵי. אֲמַר רִבִּי חִיָּיא, וְכִי
אֱלִיָּהוּ, כְּיוֹן דְּאִיהוּ גָּזַר, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְקַיֵּים, וְאִיהוּ
גָּזִיר עַל שְׁמַיָּא, דְּלָא לַאֲחָתָא מִטְרָא וְטַלָּא, הֵיךְ דָּחֵיל
אִיהוּ מֵאִיזֶבֶל, דְּשַׁדְּרַת לֵיהּ, דִּכְתִיב (מלכים א' י"ט) כִּי כָעֵת מָחָר
אָשִׂים אֶת נַפְשְׁךָ כְּנֶפֶשׁ אַחַד מֵהֶם, וּמִיָּד דָּחֵיל וְעָרַק עַל
נַפְשֵׁיהּ. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי, הָא אוּקְמוּהָ, דְּצַדִּיקָא, לָא
בָּעָאן לְאַטְרָחָא לְמָארֵיהוֹן, בַּאֲתַר דְּנָזְקָא אִשְׁתַּכְחַת (לֵיהּ)
לְעֵינָא. כְּגַוְונָא דִשְׁמוּאֵל, דִּכְתִיב (שמואל א' ט"ז) אֵיךְ אֵלֵךְ וְשָׁמַע
שָׁאוּל וַהֲרָגָנִי, אֲמַר לֵיהּ עֶגְלַת בָּקָר תִּקַּח בְּיָדֶךָ, בְּגִין
דְּצַדִּיקָא, לָא בָּעָאן לְאַטְרָחָא לְמָארֵיהוֹן, בַּאֲתַר דְּנָזְקָא
אִשְׁתַּכַּח. אוֹף הָכִי אֱלִיָּהוּ, כְּיוֹן דְּחָמָא דְּנָזְקָא אִשְׁתַּכַּח, לָא
בָּעֵי לְאַטְרָחָא לְמָארֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ אֲנָא מִלָּה שְׁמַעְנָא, דְּהָא
בְּאֱלִיָּהוּ לָא כְּתִיב בֵּיהּ וַיִּירָא וַיֵּלֶךְ אֶל נַפְשׁוֹ, אֶלָּא וַיִּרָא,
רְאִיָּה חָמָא, וּמַה חָמָא, אֶלָּא חָמָא, דְּהָא מִכַּמָּה שְׁנִין אֲזַל
בַּתְרֵיהּ מַלְאַךְ הַמָּוֶת, וְלָא אִתְמְסַר בִּידֵיהּ, וְהַשְׁתָּא וַיֵּלֶךְ אֶל
נַפְשׁוֹ, מַאי וַיֵּלֶךְ אֶל נַפְשׁוֹ, אֲזַל לְקִיּוּמָא דְנַפְשָׁא, וּמַאן
אִיהוּ אִילָנָא דְּחַיֵּי לְאִתְדַּבְּקָא תַּמָּן. תָּא חֲזֵי, כְּלְהוּ כְּתִיב
אֶת נַפְשׁוֹ, וְהָכָא כְּתִיב אֶל נַפְשׁוֹ, וְרָזָא דָּא שְׁמַעְנָא, דַּאֲמַר
רִבִּי שִׁמְעוֹן, כָּל נִשְׁמָתִין דְּעַלְמָא, כְּלְהוּ נָפְקֵי מֵהַהוּא נָהָר
דְּנָגִיד וְנָפִיק, וְכְלְהוּ נָקִיט לוֹן, הַהוּא צְרוֹרָא דְּחַיֵּי, וְכַד
נוּקְבָא אִתְעַבְּרַת מִן דְּכוּרָא, כְּלְהוּ בְּתִיאוּבְתָּא דְּתִרִין סִטְרִין,
בְּתִיאוּבְתָּא דְּנוּקְבָא לְגַבֵּי דְּכוּרָא, וְכַד תִּיאוּבְתָּא דְּדְכוּרָא

נַפְקָא בִּרְעוּתָא, כְּדֵין אִינּוּן נִשְׁמָתִין בְּקִיּוּמָא יַתִּיר, בְּגִין דְּכֻלָּא בְּתִיאוּבְתָּא וּרְעוּ דְּאִילָנָא דְּחַיֵּיא. וְאִלֵּין, בְּגִין דַּהֲוָה מֵהַהוּא רְעוּתָא, יַתִּיר מִבַּר נָשׁ אָחֳרָא, אִתְקַיֵּים. וּבְגִין כָּךְ אֶל נַפְשׁוֹ כְּתִיב, וְלָא כְתִיב אֶת נַפְשׁוֹ, דְּהָא אֶת נַפְשׁוֹ דָּא הִיא נוּקְבָא. וְאִי תֵּימָא וְאֶל הָאִשָּׁה אָמַר, כְּלָלָא דִּדְכַר וְנוּקְבָא, כַּד הִיא בְּגוֹ דְּכוּרָא, כְּדֵין וְאֶל הָאִשָּׁה אָמַר. אֶת הָאִשָּׁה, נוּקְבָא בִּלְחוֹדָהָא, וְלָא דִּדְכוּרָא. כְּגַוְונָא דָּא אֶל נַפְשׁוֹ, דָּכָר בִּלְחוֹדוֹי, אֶת נַפְשׁוֹ נוּקְבָא בִּלְחוֹדָהָא וְלָא כְּלִילוּ דִּדְכוּרָא. וּבְגִין דְּאִיהוּ מִסְטְרָא דִּדְכוּרָא, יַתִּיר מִכָּל בְּנֵי עָלְמָא, אִתְקַיֵּים בְּקִיּוּמֵיהּ יַתִּיר, וְלָא מִית כִּשְׁאָר בְּנֵי עָלְמָא, בְּגִין דְּכֻלָּא אִיהוּ מֵאִילָנָא דְּחַיֵּי, וְלָא מִגּוֹ עַפְרָא, וּבְגִין דָּא אִסְתַּלַּק לְעֵילָא, וְלָא מִית כְּאָרַח כָּל בְּנֵי עָלְמָא, דִּכְתִיב (מלכים כ' כ') וַיַּעַל אֵלִיָּהוּ בְּסַעֲרָה הַשָּׁמָיִם. תָּא חֲזֵי, מַה כְּתִיב (שמות קל"ז א') וְהִנֵּה רֶכֶב אֵשׁ וְסוּסֵי אֵשׁ וגו', דְּהָא כְּדֵין אִתְפַּשַּׁט גּוּפָא מִן רוּחָא, וְאִסְתַּלַּק דְּלָא כִּשְׁאָר אָרַח בְּנֵי עָלְמָא, וְאִשְׁתָּאַר מַלְאָכָא קַדִּישָׁא, כִּשְׁאָר קַדִּישֵׁי עֶלְיוֹנִין, וְעָבִיד שְׁלִיחוּתָא בְּעָלְמָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ, דְּנִסִּין דְּעָבַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעָלְמָא, עַל יְדֵיהּ אִתְעֲבִידָן. וְתָא חֲזֵי, מַה כְּתִיב וַיִּשְׁאַל אֶת נַפְשׁוֹ, בְּקַדְמֵיתָא וַיֵּלֶךְ אֶל נַפְשׁוֹ, כְּמָה דְּאִתְּמַר בְּקִיּוּמָא, וְהָכָא אֶת נַפְשׁוֹ לָמוּת, אִילָנָא דְּבֵיהּ שַׁרְיָא מוֹתָא, וְתַמָּן אִתְגְּלֵי עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה דִּכְתִיב צֵא וְעָמַדְתָּ בָּהָר. מַה כְּתִיב בַּתְרֵיהּ, וְאַחַר הָרַעַשׁ אֵשׁ לֹא בָאֵשׁ ה' וְאַחַר הָאֵשׁ קוֹל דְּמָמָה דַקָּה, דָּא הוּא אֲתַר פְּנִימָאָה דְּכֻלָּא, דְּמִנֵּיהּ נָפְקִין כָּל נְהוֹרִין. מַה כְּתִיב וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֵלִיָּהוּ וַיָּלֶט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וְהִנֵּה אֵלָיו קוֹל וַיֹּאמֶר (שמות ק"ל א') מַה לְּךָ פֹּה אֵלִיָּהוּ וַיֹּאמֶר קַנֵּא קִנֵּאתִי, אֲמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא

בְּרִיךְ הוּא עַד מָתַי אַתָּה מְקַנֵּא לִי, טְרַקַת גַּלָּא דְּלָא [דף רט ע"ב] יָכֵיל לְשַׁלְטָאָה בָּךְ מוֹתָא לְעָלְמָא, וְעַלְמָא לָא יָכֵיל לְמִסְבְּלָךְ עִם בָּנַי, אֲמַר לֵיהּ כִּי עָזְבוּ בְרִיתְךָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וגו'. אֲמַר לֵיהּ חַיֶּיךָ, דִּבְכָל אֲתַר דְּבָנַי (נָשָׂא) יְקַיְּימוּ קְיָים קַדִּישָׁא, אַנְתְּ תְּהֵא זַמִּין תַּמָּן. תָּא חֲזֵי, מַה גָּרַם הַהִיא מִלָּה דְּאֵלִיָּהוּ, דִּכְתִיב וְהִשְׁאַרְתִּי בְּיִשְׂרָאֵל שִׁבְעַת אֲלָפִים כָּל הַבְּרָכִים אֲשֶׁר לֹא כָרְעוּ לַבַּעַל וְכָל הַפֶּה אֲשֶׁר לֹא נָשַׁק לוֹ. אֲמַר לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, מִכָּאן וּלְהַלְאָה, דְּלָא יָכֵיל עַלְמָא לְמִסְבְּלָךְ עִם בָּנַי (נָשָׂא), וְאֵת אֱלִישָׁע בֶּן שָׁפָט מֵאָבֵל מְחוֹלָה תִּמְשַׁח לְנָבִיא תַּחְתֶּיךָ, יְהֵא נְבִיאָה אָחֳרָא לְגַבֵּי בָּנַי (נָשָׂא), וְאַתְּ תִּסְתַּלַּק לְאַתְרָךְ. וְתָא חֲזֵי, כָּל הַהוּא בַּר נָשׁ, דְּמְקַנֵּי לֵיהּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, לָא יָכֵיל מַלְאָכָא דְּמוֹתָא לְשַׁלְטָאָה בֵּיהּ, כְּשְׁאָר בְּנֵי נָשָׂא, וְיִתְקַיֵּים בֵּיהּ שְׁלָם, וְהָא אוֹקְמוּהָ, כְּמָה דְּאִתְּמַר בְּפִנְחָס, (במדבר כ"ה) לָכֵן אֱמוֹר הִנְנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם:

וַיִּפֹּל עַל צַוְּארֵי בִנְיָמִן אָחִיו וַיֵּבְךְּ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל צַוָּארָיו.

רִבִּי יִצְחָק אֲמַר, הָא אוֹקְמוּהָ, דִּבְכָה עַל מִקְדָּשׁ רִאשׁוֹן וְעַל מִקְדָּשׁ שֵׁנִי. פְּתַח וַאֲמַר, כְּמִגְדַּל דָּוִד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיוֹת אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים. כְּמִגְדַּל דָּוִד, מַאן מִגְדַּל דָּוִד. דָּא מִגְדַּל דָּוִד וַדַּאי, דִּבְנָה לֵיהּ דָּוִד, וְסָלִיק לֵיהּ גּוֹ יְרוּשָׁלַיִם. אֶלָּא כְּמִגְדַּל דָּוִד, דָּא יְרוּשָׁלַם דִּלְעֵילָּא, דִּכְתִיב בֵּיהּ, (משלי י"א) מִגְדַּל עֹז שֵׁם ה' בּוֹ יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׂגָּב, מַאן נִשְׂגָּב. אֶלָּא הַהוּא מִגְדַּל נִשְׂגָּב, בְּגִין דְּבֵיהּ יָרוּץ צַדִּיק. צַוָּארֵךְ: דָּא בֵּית מַקְדְּשָׁא דִּלְתַתָּא, דְּאִיהוּ קָאֵים בְּתִקּוּנָא דְּשַׁפִּירוּ, כְּקַדְלָא לְגוּפָא. מַה צַוָּאר,

אִיהוּ שַׁפִּירוּ דְּכָל גּוּפָא, הֲכִי נָמֵי בֵּי מַקְדְּשָׁא, אִיהוּ שַׁפִּירוּ דְּכָל עַלְמָא. בָּנוּי לְתַלְפִּיוֹת, תְּלָא דְּכָל בְּנֵי עַלְמָא הֲווֹ מִסְתַּכְּלָן בֵּיהּ, וְהָכִי אוֹקְמוּהָ, תַּלְפִּיוֹת: תֵּל דְּכָל פִּיּוֹת דְּעַלְמָא מְשַׁבְּחָן וּמְצַלָּאן לְגַבֵּיהּ. אֶלֶף הַמָּגֵן תָּלוּי עָלָיו, אִלֵּין אֶלֶף תְּקוּנִין, דְּמִתְקַנִּין בֵּיהּ כְּדְקָא יָאוֹת. כֹּל שִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים, דְּכֻלְּהוּ קָא אַתְיָין מִסִּטְרָא דְּדִינָא קַשְׁיָא. מַה צַּוָּאר כָּל תְּקוּנִין דְּאִתְּתָא בֵּיהּ תַּלְיָין, כָּךְ בְּמַקְדְּשָׁא, כָּל תְּקוּנִין דְּעַלְמָא, בֵּיהּ תַּלְיָין וְשָׁרְיָין. וְהָא אוֹקְמוּהָ, דִּכְתִיב (איכה ה׳) עַל צַוָּארֵינוּ נִרְדָּפְנוּ, עַל בֵּי מַקְדְּשָׁא, דְּאִיהוּ צַוָּאר וְשַׁפִּירוּ דְּכָל עַלְמָא. נִרְדָּפְנוּ, יָגַעְנוּ, לְמִבְנֵי לֵיהּ תְּרִין זִמְנִין, וְלֹא הוּנַח לָנוּ, דְּהָא לָא שָׁקְבוּהּ לָן, וְאִתְחָרַב וְלָא אִתְבְּנֵי לְבָתַר. מַה צַּוָּאר, כְּיוָן דְּאִשְׁתְּצֵי, כָּל גּוּפָא אִשְׁתְּצֵי עִמֵּיהּ, הֲכִי נָמֵי בֵּי מַקְדְּשָׁא, כְּיוָן דְּאִיהוּ אִשְׁתְּצֵי וְאִתְחַשָּׁךְ, כָּל עַלְמָא הֲכִי נָמֵי אִתְחַשָּׁךְ, וְלָא נָהִיר שִׁמְשָׁא, וְלָא שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְכוֹכְבַיָּא. בְּגִין כָּךְ, בָּכָה יוֹסֵף עַל דָּא. וּלְבָתַר דְּבָכָה עַל דָּא, בָּכָה עַל שִׁבְטִין דְּאִתְגָּלוּ, כַּד אִתְחֲרִיב בֵּי מַקְדְּשָׁא, כֻּלְּהוּ שִׁבְטִין אִתְגָּלוּ מִיָּד, וְאִתְבַּדְּרוּ בֵּינֵי עַמְמַיָּא, הַדָּא הוּא דִּכְתִיב וַיִּנָּשֵׂק לְכָל אֶחָיו וַיֵּבְךְּ עֲלֵיהֶם, עֲלֵיהֶם וַדַּאי. עַל כֻּלָּם בָּכָה, עַל בֵּי מַקְדְּשָׁא דְּאִתְחֲרִיב תְּרִין זִמְנִין, וְעַל אַחוֹי עֲשֶׂרֶת הַשְּׁבָטִים, דְּאִתְגָּלוּ בְּגָלוּתָא, וְאִתְבַּדְּרוּן בֵּינֵי עַמְמַיָּא. וְאַחֲרֵי כֵּן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ, וְלָא כְּתִיב וַיִּבְכּוּ, דְּהָא אִיהוּ בָּכָה, דִּנְצִנְצָה בֵּיהּ רוּחָא קַדִּישָׁא, וְאִינּוּן לָא בָּכוּ, דְּלָא שָׁרָא עֲלַיְיהוּ רוּחַ קוּדְשָׁא:

וְהַקָּל נִשְׁמַע בֵּית פַּרְעֹה. רִבִּי אַבָּא (אֶלְעָזָר) פָּתַח וַאֲמַר (תהלים פ״ד) נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת ה׳ לִבִּי

וּבְשָׁרִי יְרַנְּנוּ אֶל אֵל חָי. תָּא חֲזֵי, כָּל בַּר נָשׁ דְּצַלֵּי צְלוֹתֵיהּ (וְקָם), קַמֵּי מָארֵיהּ, אִצְטְרִיךְ לֵיהּ, לְאַקְדָּמָא לֵיהּ בִּרְכָאן, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וּלְצַלֵּי צְלוֹתֵיהּ קַמֵּי מָארֵיהּ, בִּזְמְנָא דְּאִצְטְרִיךְ. בְּצַפְרָא, לְאַחֲדָא בִּימִינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. בְּמִנְחָה, לְאַחֲדָא בְּשִׂמְאלָא. וּצְלוֹתָא וּבָעוּתָא, אִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נָשׁ, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, בְּגִין לְאִתְאַחֲדָא בֵּיהּ, וְאוֹקִימְנָא, מַאן דְּצַלֵּי צְלוֹתֵיהּ, קַמֵּי מָארֵיהּ, אִצְטְרִיךְ לֵיהּ, דְּלָא לְמִשְׁמַע קָלֵיהּ בְּצְלוֹתֵיהּ, וּמַאן דְּאַשְׁמַע קָלֵיהּ בְּצְלוֹתֵיהּ, צְלוֹתֵיהּ לָא אִשְׁתְּמַע. מַאי טַעְמָא. בְּגִין [דף רי ע"א] (שמות ל"ב ב') דְּצְלוֹתָא, לָאו אִיהִי הַהִיא קָלָא דְּאִשְׁתְּמַע, דְּהַהוּא קוֹל דְּאִשְׁתְּמַע לָאו הִיא צְלוֹתָא. וּמַאן אִיהִי צְלוֹתָא. דָּא קָלָא אָחֳרָא, דְּתַלְיָא בְּקָלָא דְּאִשְׁתְּמַע, וּמַאן הוּא קָלָא דְּאִשְׁתְּמַע. דָּא הַהוּא קוֹל דְּהַהוּא בּוּא"ו, קָלָא דְּתַלְיָא בֵּיהּ, דָּא הַהוּא קֹל בְּלָא וא"ו. וּבְגִין כָּךְ, לָא אִצְטְרִיךְ לֵיהּ לְבַר נָשׁ, לְמִשְׁמַע קָלֵיהּ בְּצְלוֹתֵיהּ, אֶלָּא לְצַלָּאָה בְּלַחַשׁ, בְּהַהוּא קָלָא דְּלָא אִשְׁתְּמַע, וְדָא הִיא צְלוֹתָא דְּאִתְקַבָּלַת תָּדִיר, וְסִימָנֵיךְ וְהַקֹּל נִשְׁמַע, קֹל בְּלָא וא"ו, נִשְׁמַע. דָּא הִיא צְלוֹתָא דְּהִיא בַּחֲשַׁאי, דְּכְתִיב בְּחַנָּה, וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמַע, דָּא הִיא צְלוֹתָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא קַבִּיל, כַּד אִתְעֲבִיד גּוֹ רְעוּתָא, וְכַוָּונָה, וְתִקּוּנָא כְּדָקָא יָאוֹת, וּלְיַחֲדָא יְחוּדָא דְּמָרֵיהּ כְּדָקָא יָאוֹת בְּכָל יוֹמָא. רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, קָלָא בַּחֲשַׁאי, דָּא הִיא קָלָא עִלָּאָה, דְּכָל קָלִין נָפְקִין מִתַּמָּן. אֲבָל קֹל בְּלָא ו', דָּא הִיא צְלוֹתָא דְּלַתַּתָּא, דְּאִיהִי אָזְלָא לְאִסְתַּלָּקָא בּוּא"ו, וּלְאִתְחַבְּרָא בֵּיהּ. תָּא חֲזֵי, וְהַקֹּל נִשְׁמַע, דָּא הוּא קֹל בְּלָא וא"ו, דָּא הִיא קָלָא, דְּבָכַאת עַל מִקְדָּשׁ רִאשׁוֹן, וְעַל מִקְדָּשׁ שֵׁנִי. נִשְׁמַע: כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע. בְּרָמָה, מַאי בְּרָמָה.

דָּא הוּא עַלְמָא עִלָּאָה, עַלְמָא דְּאָתֵי, וְסִימָנֵיךְ מִן הָרָמָה וְעַד בֵּית אֵל, (תהלים ק"ו) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם, הָכָא בְּרָמָה, דָּא עַלְמָא עִלָּאָה, דְּהָא בְּהַהִיא שַׁעְתָּא, דִּי בְּרָמָה נִשְׁמַע, כְּדֵין מַה כְּתִיב, (ישעיה כ"ב) וַיִּקְרָא ה' אֱלֹקִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וגו'. וְהָקֹל נִשְׁמַע, לְעֵילָּא לְעֵילָּא. מַאי טַעְמָא. בְּגִין, דְּוֹא"ו אִתְרַחַק וְאִסְתַּלַק מִנַּיְהּ, וּכְדֵין רָחֵל מְבַכָּה עַל בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ. כִּי אֵינֶנּוּ, כִּי אֵינָם מִבָּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא כִּי אֵינֶנּוּ, וְהָא אוֹקִימְנָא, כִּי אֵינֶנּוּ: דְּבַעֲלָה לָא אִשְׁתַּכַּח עִמָּהּ, דְּאִלְמָלֵא בַּעֲלָה יִשְׁתַּכַּח עִמָּהּ, תִּתְנַחֵם עֲלַיְיהוּ, דְּהָא כְּדֵין בְּנָהָא, לָא יְהוֹן בְּגָלוּתָא, וּבְגִין דְּאֵינֶנּוּ, לָאו אִיהִי מִתְנַחֲמָא עַל בְּנָהָא, בְּגִין דִּבְנָהָא אִתְרַחֲקוּ מִנָּהּ, עַל דְּאֵינֶנּוּ עִמָּהּ. תָּא חֲזֵי בֵּית פַּרְעֹה, דָּא הוּא סִימָנֵיךְ לְעֵילָּא, בֵּיתָא דְּאִתְפְּרָעוּ וְאִתְגַּלְיָין מִנַּיְהּ כָּל נְהוֹרִין, וְכָל בּוּצִינִין, כָּל מַה דַּהֲוָה סָתִים, מִתַּמָּן אִתְגְּלֵי, וּבְגִין כָּךְ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַפִּיק כָּל נְהוֹרִין, וְכָל בּוּצִינִין, בְּגִין לְאַנְהָרָא לְהַהוּא קוֹל, דְּאִקְרֵי קֹל בְּלָא וא"ו. תָּא חֲזֵי כַּד יָקִים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְהַאי קֹל מֵעַפְרָא, וְיִתְחַבַּר בְּוֹא"ו, כְּדֵין כָּל מַה דְּאִתְאֲבִיד מִנַּיְהוּ בְּזִמְנָא דְּגָלוּתָא, יִתְהַדַּר וְיִתְעַדְּנוּן בִּנְהוֹרִין עִלָּאִין, דְּאִתּוֹסָפָן מִגּוֹ עַלְמָא עִלָּאָה, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאוֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַה' בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָם:

וְאַתָּה צַוִּיתָה זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ לָכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וגו'. רִבִּי חִיָּיא פָּתַח, שִׂמְחוּ אֶת יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ בָהּ כָּל אוֹהֲבֶיהָ שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ וגו'. תָּא חֲזֵי, כַּד אִתְחָרַב בֵּי מַקְדְּשָׁא,

וְגָרְמוּ חוֹבִין, וְאִתְגְּלוּ יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא, (במדבר ע"ה א') אִסְתַּלַּק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְעֵילָּא לְעֵילָּא, וְלָא אַשְׁגַּח עַל חָרוּב בֵּי מַקְדְּשָׁא, וְעַל עַמִּיהּ דְּאִתְגְּלוּ, וּכְדֵין שְׁכִינְתָּא אִתְגַּלְיָיא עִמְּהוֹן. כַּד נָחַת, אַשְׁגַּח עַל בֵּיתֵיהּ דְּאִתּוֹקַד, אִסְתַּכַּל עַל עַמִּיהּ, וְהָא אִתְגְּלֵי, שָׁאַל עַל מַטְרוֹנִיתָא, וְאִתְתָּרְכַת, כְּדֵין וַיִּקְרָא ה' אֱלֹקִים צְבָאוֹת בַּיּוֹם הַהוּא לִבְכִי וּלְמִסְפֵּד וּלְקָרְחָה וְלַחֲגֹר שָׂק, וְהִיא גַּם הִיא מַה כְּתִיב בָּהּ, (יואל א') אֵלִי כִּבְתוּלָה חֲגֹרַת שַׂק עַל בַּעַל נְעוּרֶיהָ, כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר כִּי אֵינֶנּוּ, בְּגִין דְּאִסְתַּלַּק מִינָהּ, וְאִשְׁתַּכַּח פְּרוּדָא. וַאֲפִילּוּ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא, כְּלָהוּ אִתְאַבָּלוּ, דִּכְתִיב (ישעיה כ') אַלְבִּישׁ שָׁמַיִם קַדְרוּת וְשַׂק אָשִׂים כְּסוּתָם. מַלְאֲכֵי עִלָּאֵי, כְּלָהוּ אִתְאַבָּלוּ עֲלַיְיהוּ, דִּכְתִיב הֵן אֶרְאֶלָּם צָעֲקוּ חָצָה מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָיוּן. שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא אִתְאַבָּלוּ, וְחָשְׁכוּ נְהוֹרֵיהוֹן, דִּכְתִיב חָשַׁךְ הַשֶּׁמֶשׁ בְּצֵאתוֹ וגו', וְכֹלָּא עִלָּאֵי וְתַתָּאֵי, בָּכוּ עָלָהּ [דף רי ע"ב] וְאִתְאַבָּלוּ. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּשָׁלְטָא עָלָהּ סִטְרָא אָחֳרָא, דְּשָׁלְטָא עַל אַרְעָא קַדִּישָׁא. פְּתַח וַאֲמַר, (יחזקאל ז') וְאַתָּה בֶּן אָדָם כֹּה אָמַר ה' אֱלֹקִים לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ בָּא הַקֵּץ עַל אַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ, הַאי קְרָא רָזָא עִלָּאָה אִיהוּ, לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ מַאי אִיהוּ, וְכִי אַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ הִיא. אֶלָּא הָכִי הוּא וַדַּאי וְאִתְּמַר, קֵץ אִיהוּ לִימִינָא, קֵץ אִיהוּ לִשְׂמָאלָא. קֵץ לִימִינָא: דִּכְתִיב (דניאל י"ב) לְקֵץ הַיָּמִין. קֵץ לִשְׂמָאלָא: דִּכְתִיב, (בראשית ו') קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ וּלְכָל תַּכְלִית הוּא חוֹקֵר, וְדָא הוּא, קֵץ כָּל בָּשָׂר, כְּמָה דְּאִתְּמַר. קֵץ דִּימִינָא, הַיְינוּ דִּכְתִיב לְאַדְמַת יִשְׂרָאֵל קֵץ. בָּא הַקֵּץ, דָּא קֵץ דִּשְׂמָאלָא. קֵץ דִּימִינָא: דָּא קֵץ דְּיֵצֶר הַטּוֹב. קֵץ דִּשְׂמָאלָא: דָּא קֵץ דְּיֵצֶר הָרָע, וְדָא אִיהוּ, דִּכַד חוֹבִין גָּרְמוּ וְאִתְגַּבְּרוּ, אִתְגְּזַר וְאִתְייְהִיב

שַׁלְטָנָא לְמַלְכוּת הָרְשָׁעָה לְשַׁלְטָאָה, וּלְחָרְבָא בֵּיתֵיהּ וּמִקְדְּשֵׁיהּ, וְדָא הוּא דִּכְתִיב, (יחזקאל ז') כֹּה אָמַר ה' אֱלֹקִים רָעָה אַחַר רָעָה הִנֵּה בָאָה, וְכֹלָא חַד. וּבְגִין כָּךְ, אִתְאַבָּלוּ עִלָּאֵי וְתַתָּאֵי, עַל דְּאִתְיְהִיב שַׁלְטָנוּ לְהַאי קֶרֶן דְּשִׂמְאלָא, וּבְגִין כָּךְ, כֵּיוָן דְּמַלְכוּ קַדִּישָׁא, מַלְכוּת שָׁמַיִם אִתְכַּפְיָא, וּמַלְכוּת חַיְיבָא (אַחֲרָא) אִתְגַּבַּר, (כְּדֵין) אִית לֵיהּ לְכָל בַּר נָשׁ, לְאִתְאַבָּלָא עִמָּהּ, וּלְאִתְכַּפְיָא עִמָּהּ, וּבְגִין דְּכַד אִיהִי יְזַדַּקְפָא, וְעַלְמָא יִתְחַדֵּי, יִתְחַדֵּי אִיהוּ בַּהֲדָהּ, דִּכְתִיב (ישעיה ס"ו) שִׂישׂוּ אִתָּהּ מָשׂוֹשׂ כָּל הַמִּתְאַבְּלִים עָלֶיהָ. תָּא חֲזֵי, כְּתִיב בְּהוֹ בְּמִצְרַיִם, (ירמיה מ"ו) עֶגְלָה יְפֵיפִיָּה מִצְרַיִם, וְרָזָא דְּעֶגְלָה דָּא, הֲווֹ יִשְׂרָאֵל תְּחוֹת שַׁלְטָנֵיהּ, כַּמָּה זִמְנִין, וְכַמָּה שְׁנִין, וּבְגִין דְּזִמְנִין יִשְׂרָאֵל לְשַׁלְטָאָה לְבָתַר עֲלָהּ, אִתְרְמִיז לוֹן הַשְׁתָּא עֶגְלוֹת. רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, רְמֶז רָמַז לֵיהּ יוֹסֵף לְיַעֲקֹב, עַל עֶגְלָה עֲרוּפָה, דְּהָא בְּהַהוּא פִּרְקָא אִתְפְּרַשׁ מִנֵּיהּ. וְאוֹקְמוּהָ, עֶגְלָה עֲרוּפָה, דְּאִיהִי אַתְיָא עַל דְּאִשְׁתַּכַּח קְטוֹלָא, וְלָא אִתְיְדַע מַאן קְטִיל לֵיהּ, וּבְגִין דְּלָא יִשְׁלְטוּן עַל אַרְעָא רוּחִין בִּישִׁין דְּלָא אִצְטְרִיכוּ, יַהֲבִין הַאי עֶגְלָה לְתִקּוּנָא, בְּגִין דְּלָא יִשְׁתְּמוֹדְעוּן לְגַבֵּיהּ, וְלָא יִשְׁלְטוּ עֲלַיְיהוּ. (לעיל קי"ד א') תָּא חֲזֵי, כָּל בְּנֵי נָשָׁא כֻּלְּהוּ עָבְרִין עַל יְדֵי דְּמַלְאַךְ הַמָּוֶת, בַּר מֵהַאי, דְּאַקְדִּימוּ לֵיהּ בְּנֵי נָשָׁא, עַד לָא יִמְטֵי זִמְנָא, לְשַׁלְטָאָה בֵּיהּ, וְלִיטוֹל רְשׁוּ, דְּהָא לָא שַׁלִּיט בְּבַר נָשׁ, עַד דְּנָטֵיל רְשׁוּ. וּבְגִין כָּךְ, אִית לֵיהּ דִּינָא לְשַׁלְטָאָה, עַל הַהוּא אֲתַר, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר, לֹא נוֹדַע מִי הִכָּהוּ, ה"נ אִית לֵיהּ דִּינָא דְּלָא אִתְיְדַע, בְּגִין לְקַטְרְגָא עַל הַהוּא אֲתַר, וְעַל דָּא (דברים כ"א) וְלָקְחוּ זְקֵנֵי הָעִיר הַהִיא עֶגְלַת בָּקָר וגו'. בְּגִין לְאַעֲבָרָא דִּינֵיהּ דְּהַהוּא אֲתַר, וּלְאִתְתַּקָּנָא דְּלָא יִשְׁלוֹט בֵּיהּ

מְקַטְרְגָא, וּלְאִשְׁתְּזָבָא מִנֵּיהּ. תָּא חֲזֵי, יוֹסֵף כַּד אִתְפְּרַשׁ מֵאֲבוֹי, בְּלָא לְוָיָה, וּבְלָא אַכִּילָה אִשְׁתַּדַּר, וַהֲוָה מַה דַּהֲוָה, וְכַד אֲמַר יַעֲקֹב, (בראשית ל"ז) טָרוֹף טֹרַף יוֹסֵף, אֲמַר כִּי אֵרֵד אֶל בְּנִי אָבֵל שְׁאוֹלָה, דַּאֲנָא גָּרִימְנָא לֵיהּ. וְתוּ, דַּהֲוֵינָא יָדַע דַּאֲחוֹי סַנֵּיין לֵיהּ, וְשַׁדַּרְנָא לֵיהּ, וְרָמֵז קָא רָמִיז לֵיהּ. אֲמַר לֵיהּ רִבִּי יְהוּדָה, אִינּוּן עֶגְלוֹת ע"פ פַּרְעֹה שַׁדַּר לוֹן, דִּכְתִיב וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל פִּי פַּרְעֹה. אֲמַר לֵיהּ, דִּיּוּקָא דְּמִלָּה, דִּכְתִיב וְאַתָּה צֻוִּיתָה זֹאת עֲשׂוּ. וְאַתָּה צֻוִּיתָה דַּיְיקָא, וּבְגִין כָּךְ כְּתִיב בְּה"א, מַשְׁמַע דְּיוֹסֵף תָּבַע לוֹן, וּבְגִין כָּךְ וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל פִּי פַּרְעֹה. וְיַעֲקֹב לָא אִתְקַיֵּים בְּמִלָּה, עַד דְּחָמָא לוֹן, דִּכְתִיב וַיַּרְא אֶת הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אוֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן, בְּקַדְמֵיתָא וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב, וּלְבָתַר וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנִי חָי. אֶלָּא בְּקַדְמֵיתָא קָרֵי לֵיהּ אוֹרַיְתָא יַעֲקֹב, בְּגִין שׁוּתָפוּתָא, דְּאִשְׁתַּתְּפוּ שְׁכִינְתָּא בְּהַהוּא חֵרֶם, כַּד אִזְדַּבַּן יוֹסֵף, וְהַשְׁתָּא דִּשְׁכִינְתָּא סָלְקָא, כְּדֵין אִיהוּ, וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב אֲבִיהֶם, וְדָא הוּא רָזָא דִּשְׁכִינְתָּא, וּבָתַר דְּאִיהִי קַיְימָא בְּקִיּוּמָא, כְּדֵין דַּרְגָּא דִּלְעֵילָּא, אִתְעַבַּר לְגַבָּהּ, דַּרְגָּא דְּאִיהוּ יִשְׂרָאֵל. מִכָּאן, דְּדַרְגָּא דִּלְעֵילָּא, לָא אִתְעַר לְעֵילָּא, עַד דְּאִתְעַר בְּקַדְמֵיתָא לְתַתָּא, דְּהָא הָכָא וַתְּחִי רוּחַ [דף ריא ע"א] יַעֲקֹב בְּקַדְמֵיתָא, וּלְבָתַר וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל:

וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאֹת הַלַּיְלָה, בְּמַרְאַת כְּתִיב. תָּא חֲזֵי, וַיִּזְבַּח זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק בְּקַדְמֵיתָא, בְּגִין לְאִתְעָרָא שְׂמָאלָא, בְּרָזָא דְּרַחֲמוּ, וּכְדֵין וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמַרְאוֹת הַלַּיְלָה, בְּהַאי דַּרְגָּא דְּקָאֲמָרָן, דְּאִיהִי

מַרְאוֹת הַלַּיְלָה: וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹקֵי אָבִיךָ, מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּסִטְרָא דִּקְדוּשָׁה דִּלְעֵילָּא, הָכֵי הוּא, דְּהָא סִטְרָא דְּמִסְאַבָּא, לָא אַדְכַּר שְׁמָא דִּקְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכָל סִטְרָא דִּקְדוּשָׁה אִדְכַּר בִּשְׁמֵיהּ. אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ מִצְרַיְמָה וגו׳, מִכָּאן, דִּשְׁכִינְתָּא נָחֲתַת עִמֵּיהּ בְּגָלוּתָא, וּבְכָל אֲתַר דְּיִשְׂרָאֵל אִתְגָּלוּ, שְׁכִינְתָּא אִתְגַּלְיָא עִמְּהוֹן, וְהָא אוּקְמוּהָ. תָּא חֲזֵי, כַּמָּה עַגָּלוֹת הֲווֹ. שִׁית. כְּמָא דְּאַתְּ אָמַר (במדבר ז׳) שֵׁשׁ עֲגָלוֹת צָב. דָּבָר אַחֵר, שִׁיתִּין הֲווֹ, וְכֹלָּא רָזָא חָדָא. בְּקַדְמֵיתָא כְּתִיב בָּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף, וּלְבַסּוֹף אֲשֶׁר שָׁלַח פַּרְעֹה. אֶלָּא, כְּלְהוּ דְּשַׁדַּר יוֹסֵף, הֲווֹ בְּחוּשְׁבָּנָא כִּדְקָא חָזֵי, וְאִינּוּן דְּשַׁדַּר פַּרְעֹה יַתִּיר מִנַּיְהוּ, לָא הֲווֹ בְּרָזָא דָּא, וְלָא הֲווֹ בְּחוּשְׁבָּנָא. וְאִלֵּין וְאִלֵּין קָאָתוּ, בְּגִין כָּךְ, אֲשֶׁר שָׁלַח יוֹסֵף, אֲשֶׁר שָׁלַח פַּרְעֹה, וְכַד יִפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גָּלוּתָא מַה כְּתִיב, (ישעיה ס״ו) וְהֵבִיאוּ אֶת כָּל אֲחֵיכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה לַה׳ וגו׳:

וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ, רִבִּי יִצְחָק פָּתַח וַאֲמַר, (יחזקאל א׳)
וּדְמוּת עַל רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא
נָטוּי עַל רָאשֵׁיהֶם מִלְמַעְלָה, הַאי קְרָא אוּקְמוּהָ, אֲבָל תָּא חֲזֵי, אִית חַיָּה, לְעֵיל מִן חַיָּה, וְאִית חַיָּה קַדִּישָׁא, דְּקַיְימָא עַל רֵישׁ חֵיוָתָא. וְאִית חַיָּה עִלָּאָה, לְעֵילָּא עַל כָּל שְׁאָר חֵיוָתָא, וְהַאי חַיָּה שַׁלְטָא עַל כְּלְהוּ, בְּגִין דְּכַד הַאי חֵיוָתָא, יְהָבָא וְנָהֲרָא לְכְלְהוּ, כְּדֵין כְּלְהוּ נָטְלִין לְמַטְלָנוֹי, וְיהִיבַת דָּא לְדָא, וְשַׁלְטָא דָּא עַל דָּא. וְאִית חֵיוָתָא לְעֵילָּא עַל תַּתָּאֵי, עַל שְׁאָר חֵיוָתָא לְתַתָּא, וְכְלְהוּ אִתְּזָנוּ מִינָּהּ, וְד׳ סִטְרֵי דְּעַלְמָא וְשִׁימִין בָּהּ, אַנְפִּין נְהִירִין יְדִיעָן (דינין) לְכָל סִטְרָא, וְאִיהִי שַׁלְטָא עַל ד׳ סִטְרֵי, וְהָא אוּקְמוּהָ, דְּאִינּוּן ג׳

לְסַטַר דָּא, וְג' לְסַטַר דָּא, וְכֵן לְד' סִטְרִין דְּעַלְמָא. (שמות רי"כ א') וְאִית דָּקִיעַ לְעֵיל מִן דָּקִיעַ, וְהַאי דָּקִיעַ דְּשָׁלְטָא עֲלַיְיהוּ, כְּלְהוּ מִסְתַּכְּלָן לְגַבֵּיהּ, מַה כְּתִיב, (יחזקאל א') וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ וגו', בְּגִין, דְּכֻלְּהוּ שַׁלְטִין עַל מַה דְּאִתְפְּקִדוּ, וּשְׁלִיחוּ דְּקוּסְטָא דְּקוּפְטָרָא בְּהוֹ. וְאִינּוּן לְכָל סְטַר תִּשְׁעָה, לְד' סִטְרִין דְּעַלְמָא, וְאִינּוּן ל"ו בְּחוּשְׁבָּנָא, וְכַד מִתְחַבְּרָן כְּלְהוּ, אִתְעֲבִידוּ רְשִׁימָא חָדָא, בְּרָזָא דְּשְׁמָא חָדָא, בְּיחוּדָא שְׁלִים כְּדְקָחֲזִי. וְכַד מִתְתַּקְנִי לְגַבֵּי כָּרְסְיָא, מַה כְּתִיב וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה, וְהָא אוּקִימְנָא דְּהַאי אֶבֶן טָבָא בְּכָרְסְיָא, דְּקַיְימָא עַל ד' קַיְימִין, וְעַל הַהוּא כָּרְסְיָא דְּיוֹקְנָא דְּאָדָם, לְאִתְחַבְּרָא בֵּיהּ כַּחֲדָא, וּלְאִתְבָּרְכָא כְּדְקָא יָאוֹת. וְכַד אִיהִי מִתְתַּקְנָא לְגַבֵּיהּ דְּאָדָם, לְמֶהֱוֵי כְּלָא רְתִיכָא (נ"א קַדִּישָׁא וּכְדֵין כְּלָא רְתִיכָא) חָדָא, לְהַאי אָדָם, כְּדֵין כְּתִיב.

וַיֶּאֱסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ דָּא צַדִּיק, וַיַּעַל לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל אָבִיו גֹּשְׁנָה. לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל: דָּא רָזָא דְּאָדָם. גֹּשְׁנָה: תִּקְרוֹבְתָּא חָדָא, לְאִתְקָרְבָא כַּחֲדָא, בְּקָרְבָּנָא חָדָא, וְיִחוּדָא חָדָא. וַיֵּרָא אֵלָיו, דְּכַד אִתְחֲזֵי שְׁמְשָׁא בְּסִיהֲרָא, כְּדֵין נָהֵיר סִיהֲרָא, וְאַנְהִיר לְכֻלְּהוּ דְּלְתַתָּא, וְכֵן כְּגַוְונָא דָּא, כָּל זִמְנָא דְּקִדּוּשָׁה דְּלְעֵילָּא, שָׁרָא עַל מַקְדְּשָׁא דְּלְתַתָּא, אִתְנְהִיר בֵּי מַקְדְּשָׁא, וְקַיְימָא בִּשְׁלִימוּתֵיהּ, וְכַד אִסְתַּלַּק מִנֵּיהּ, וְאִתְחֲרִיב בֵּי מַקְדְּשָׁא, כְּדֵין, וַיֵּבְךְּ עַל צַוָּארָיו עוֹד, דְּבָכוֹן כְּלָא, עַל מַקְדְּשָׁא דְּאִתְחֲרִיב. עוֹד, מַאי עוֹד. דָּא

גְּלוּתָא בַּתְרָאָה. כְּדֵין כֵּיוָן דְּחָמָא יַעֲקֹב וְאִסְתַּכַּל, דְּהָא תְּקוּנָא דִלְתַתָּא, אִשְׁתַּכְלֵל כְּגַוונָא דִלְעֵילָּא, כְּדֵין אֲמַר אָמוּתָה הַפָּעַם וגו׳. כִּי עוֹדְךָ חַי, דְּאִתְקַיְּימַת בְּרָזָא דִּבְרִית קַדִּישָׁא, [דף ריא ע"ב] דְּאִקְרֵי חֵי הָעוֹלָמִים, וּבְגִין כָּךְ כִּי עוֹדְךָ חָי. וְעַל דָּא בְּקַדְמֵיתָא אֲמַר, רַב עוֹד יוֹסֵף בְּנִי חָי, דְּאִצְטְרִיךְ לְמֵיקַם בְּרָזָא דְחַי, וְהָא אִתְּמַר. תָּא חֲזֵי, מַה כְּתִיב, וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת פַּרְעֹה, אֲמַר רִבִּי יוֹסֵי, פַּרְעֹה אַף עַל גַּב דְּאוֹקְמוּהָ בְּרָזָא אוֹחֲרָא, סָמַךְ דְּקָא סַמְכִינָן בְּעַלְמָא. אֲבָל תָּא חֲזֵי, (שיר א׳) לְסוּסָתִי בְּרִכְבֵי פַּרְעֹה דְּמֵיתִיךְ רַעְיָתִי, תָּא חֲזֵי, אִית רְתִיכִין לִשְׂמָאלָא, בְּרָזָא דְסִטְרָא אָחֳרָא, וְאִית רְתִיכִין לִימִינָא, בְּרָזָא דִלְעֵילָּא דְקְדוּשָׁה, וְאִלֵּין לָקְבֵל אִלֵּין, אִלֵּין דְּרַחֲמֵי, וְאִלֵּין דְּדִינָא. וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבַד דִּינָא בְּמִצְרָאֵי, כָּל דִּינָא דְעָבִיד, כְּהַהוּא גַּוונָא, דְּאִינוּן רְתִיכִין מַמָּשׁ, וּכְגַוונָא דִּילֵיהּ דְּהַהוּא סִטְרָא מַמָּשׁ, מַה הַהוּא סִטְרָא קָטִיל (מַמָּשׁ) וְאַפִּיק נִשְׁמָתִין, אוֹף קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עָבִיד בְּהַהוּא גַּוונָא מַמָּשׁ, דִּכְתִיב (שמות י״ג) וַיַּהֲרֹג ה׳ כָּל בְּכוֹר, וְכֵן כֻּלָּא בְּמִצְרַיִם, בְּהַהוּא גַּוונָא מַמָּשׁ, וּבְגִין כָּךְ דְּמֵיתִיךְ רַעְיָתִי, כְּגַוונָא דִילָהּ מַמָּשׁ לְקָטְלָא, דִּכְתִיב כִּי אֲנִי ה׳ אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר. וּלְזִמְנָא דְאָתֵי מַה כְּתִיב, (ישעיה ס״ג) מִי זֶה בָּא מֵאֱדוֹם חֲמוּץ בְּגָדִים מִבָּצְרָה וגו׳. תָּא חֲזֵי, מַה כְּתִיב.

וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד. וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ, אַחְסָנַת עָלְמִין. וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ, דְּהָא לְהוֹן אִתְחֲזֵי, כְּמָה דְאוֹקְמוּהָ. וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד, וַדַּאי, דְּהָא צַעֲרָא לָא שָׁרַאת בָּהוֹ, וְקַיְּימֵי בְּתַפְנוּקֵי עַלְמָא, וּבְגִין כָּךְ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד. בָּרוּךְ יְיָ׳ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן:

פָּרָשַׁת וַיְחִי יַעֲקֹב

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וגו'. אֲמַר רִבִּי יוֹסֵי, לְבָא חָמָא בִּנְבוּאָה, בְּמִצְרַיִם, דִּיהוֹן בְּנוֹהִי בְּכַמָּה גַּלָּוֹון, עַד הָכָא, וְעַד עַדָּנָא דְּקֵץ מְשִׁיחָא.

וְלָא מָטָא לִנְבוּאָה דְּוַיְחִי, אֶלָּא בְּמִצְרַיִם, וְהִיא נְבוּאָתָא מַעֲלַיְיתָא, לָא אִתְנַבִּיאוּ דְּכַוָּותָהּ, וְלָא מָטָא לְהוֹ שׁוּם אֱינִישׁ מִן בְּנֵי נְבִיאָה, אֶלָּא הוּא וּמֹשֶׁה, בְּמֹשֶׁה כְּתִיב, (שמות ל"ג) כִּי לֹא יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי. בְּיַעֲקֹב כְּתִיב, וַיְחִי יַעֲקֹב. וַיְחִי: נְבוּאָתָהּ דְּנַחֲתָא מֵאַסְפַּקְלַרְיָאה דְּנַהֲרָא.

בָּעֵי לְמֵימַר נְבוּאָן דְּגָלוּתָא דְּעַרְעָן לִבְנוֹהִי בְּאַרְעָא דְּכְנָעַן, וּבְכָל אַרְעָא דְּאִתּוֹתַב בָּהּ, מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם הֲוָה תְּבִיר לְבֵיהּ, דִּכְתִיב כִּי יֵשׁ שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם.

וְע"ד מָטָא וַיְחִי יַעֲקֹב בְּמִצְרַיִם, וְלָא הֲוָה חָדֵי, כִּי בְּאַרְעָא [דף ריב ע"א] הַהִיא סְפֵיקָן דְּעַמִּין, סַפְּרִין דְּכוּרְסֵי יְקָרָא, וְלָא מָטָא לְהוֹן שׁוּם אֱינִישׁ, לָא מִן עִלָּאָה, וְלָא מִן תַּתָּאָה, אֶלָּא ח"י, וְרָזָא דָּא, כִּי לֹא יִרְאַנִי הָאָדָם וָחָי.

כַּמָּה הוּא רָזָא עִלָּאָה בְּדָא קְרָא, וַאֲנַן חַבְרַיָּיא תְּמִיהִין עֲלַיְיהוּ, עַל וַיְחִי דְּדָכוּר עִמֵּיהּ יַעֲקֹב, הֲוָה לֵיהּ לְמֵימַר קַמֵּי יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל מִנַּיִן, דִּכְתִיב (ירמיה ב') קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לַה' רֵאשִׁית וגו'. (שמות ד') בְּנִי בְּכוֹרִי יִשְׂרָאֵל. רִבִּי אֶלְעָזָר בְּרֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר, וְכִי לָא אָמַר קְרָא, (בראשית כ"ה) וַיִּמְכֹּר אֶת בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב.

הודפס לזכות

יהושע לוי יצחק

בן רות נ"י

ורחל בת לאה תחי'

לרפואה שלימה

ומהירה ונחת דקדושא

מכל יוצאי חלציהם

אמן כן יהי רצון.

הודפס לזכות

ולרפואה שלימה ברמ"ח
אבריו ושס"ה גידיו של

ר' מרדכי

בן חנה נ"י

ויחזיר אותו לכוחותיו
שימשיך להפיץ כל ימי חייו.
בעבור שנדבו סכום הגון
להדפסת חוברות לימוד
הבי"ת והמשניות זהר.

שנת תשפ"ו – תשרי ..... ספטמבר \ אוקטובר - 2025

לוח מוהרא"ש

לפי אופק יבנאל עיר ברסלב
עיר שומרי הלשון עיר השמחה

פרשת האזינו

ו	יום **ראשון**	עלות השחר (72 דק') ... 5:18 נץ החמה ..... 6:30 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:44 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:29	סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:29 שקיעה ..... 6:26 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:39	**ליקוד יומי:** **בבלי:** זבחים יד **ירושלמי:** סוטה כא **תוספתא:** תמורה ד **נ"ך:** יואל ב **משניות:** מקואות א **זהר:** חלק ג עמ' עא-עב	**28**
ז	יום **שני**	עלות השחר (72 דק') ... 5:19 נץ החמה ..... 6:31 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:44 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:29	סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:28 שקיעה ..... 6:24 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:37	**ליקוד יומי:** **בבלי:** זבחים טו **ירושלמי:** סוטה כב **תוספתא:** כריתות א **נ"ך:** יואל ג **משניות:** מקואות ב **זהר:** חלק ג עמ' עג-עד	**29**
ח	יום **שלישי**	עלות השחר (72 דק') ... 5:19 נץ החמה ..... 6:31 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:30	סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:28 שקיעה ..... 6:23 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:36	**ליקוד יומי:** **בבלי:** זבחים טז **ירושלמי:** סוטה כג **תוספתא:** כריתות ב **נ"ך:** יואל ד **משניות:** מקואות ג **זהר:** חלק ג עמ' עה-עו	**30**
ט	יום **רביעי** הדלקת נרות (40 דק'): 5:42 (20 דק'): 6:02	ערב יום כיפור עלות השחר (72 דק') ... 5:20 נץ החמה ..... 6:32 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:30	סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:28 שקיעה ..... 6:22 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:35	**ליקוד יומי:** **בבלי:** זבחים יז **ירושלמי:** סוטה כד **תוספתא:** כריתות ג **נ"ך:** עמוס א **משניות:** מקואות ד **זהר:** חלק ג עמ' עז-עח	**1**
י	יום **חמישי** מוצאי יום כיפור לשיטת ר"ת: 7:33	יום כיפור, יזכור עלות השחר (72 דק') ... 5:21 נץ החמה ..... 6:33 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:30	סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:27 שקיעה ..... 6:20 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:33	**ליקוד יומי:** **בבלי:** זבחים יח **ירושלמי:** - **תוספתא:** כריתות ד **נ"ך:** עמוס ב **משניות:** מקואות ה **זהר:** חלק ג עמ' עט-פ	**2**
יא	יום **שישי** הדלקת נרות (40 דק'): 5:39 (20 דק'): 5:59	עלות השחר (72 דק') ... 5:21 נץ החמה ..... 6:33 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:30	סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:27 שקיעה ..... 6:19 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:32	**ליקוד יומי:** **בבלי:** זבחים יט **ירושלמי:** סוטה כה **תוספתא:** מעילה א **נ"ך:** עמוס ג **משניות:** מקואות ו **זהר:** חלק ג עמ' פא-פב	**3**
יב	שב"ק מוצש"ק לשיטת ר"ת: 7:31	שבת קודש פרשת האזינו עלות השחר (72 דק') ... 5:22 נץ החמה ..... 6:34 סו"ז קר"ש - מג"א ... 8:45 סו"ז קר"ש - גר"א ... 9:30	סו"ז תפילה ..... 10:29 חצות היום ..... 12:27 שקיעה ..... 6:18 צה"כ לשיטת ר"ת ... 7:31	**ליקוד יומי:** **בבלי:** זבחים כ **ירושלמי:** סוטה כו **תוספתא:** מעילה ב **נ"ך:** עמוס ד **משניות:** מקואות ז **זהר:** חלק ג עמ' פג-פד	**4**

כְּשֶׁיֵּשׁ דִּין לְמַטָּה, אֵין דִּין לְמַעְלָה; אָדָם שֶׁשּׂוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ - בָּזֶה הוּא מַמְתִּיק אֶת כָּל הַדִּינִים ! מָתַי יֵשׁ דִּינִים ?
כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ בְּהֶפְקֵרוּת, מַה שֶּׁאֵין כֵּן אָדָם שֶׁשּׂוֹפֵט אֶת עַצְמוֹ - "רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאֲנִי צָרִיךְ לַחֲזֹר
בִּתְשׁוּבָה, אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁעָלַי לְתַקֵּן, תַּעֲזֹר לִי שֶׁאֶזְכֶּה לְתַקֵּן אֶת הַכֹּל !" בָּזֶה הִמְתַּקְתָּ אֶת הַכֹּל !

(משיחותיו של מו"ר הרה"צ שליט"א)